

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Природничо-економічний факультет
Кафедра економіки підприємства

Кваліфікаційна праця
на правах рукопису

ДИПЛОМНА РОБОТА
здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти
на тему:

Організація бухгалтерського обліку основних засобів на підприємстві

Виконала: **Ковальчук Катерина Олегівна**
студентка денної форми навчання
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Науковий керівник:
д.е.н., професор Мазур Н.А.

Роботу допущено до захисту перед ЕК рішенням кафедри,
протокол №____ від «____» 20__ р.

м. Кам'янець-Подільський, 2021

ЗМІСТ

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів.....	3
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	
1.1. Сутність, значення та класифікація основних засобів.....	8
1.2. Методичні та організаційні підходи до організації обліку основних засобів.....	16
1.3. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку основних засобів в Україні та світі	23
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТОВ «PRETTL-КАБЕЛЬ УКРАЇНА»	
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Prettl-Кабель Україна».....	31
2.2. Організація первинного обліку основних засобів.....	43
2.3. Організація синтетичного та аналітичного обліку основних засобів	56
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТОВ «PRETTL-КАБЕЛЬ УКРАЇНА»	
3.1. Проблеми організації бухгалтерського обліку основних засобів...67	67
3.2. Обґрутування напрямів удосконалення організації обліку основних засобів.....	72
ВИСНОВКИ.....	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	83
ДОДАТКИ.....	88

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів

ОЗ – основні засоби;

ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю;

П(С)БО – Положення (стандарт) бухгалтерського обліку;

ПКУ – Податковий кодекс України;

МСБО – Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку;

КВЕД – Класифікатор видів економічної діяльності;

КМСБО – Комітет з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку;

Дт – Дебет;

Кт – Кредит.

ВСТУП

Актуальність теми. Вдосконалення, відтворення та висвітлення основних засобів займає провідне місце у діяльності підприємства, організації та управлінні. Врахування всіх недоліків, забезпечення повного та достовірного відображення вартості у балансі підприємства основних засобів дає можливість правильної їх оцінки.

ТОВ «Prettl-Кабель Україна» підпорядковується німецькій компанії Prettl. Товариство з обмеженою відповідальністю «Prettl-Кабель Україна» займається випуском джгутів проводів для автомобілів, електричного й електронного устаткування для автотранспортних засобів та велосипедів. Також підприємство займається діяльністю посередництва у торгівлі товарами широкого асортименту, оптовою торгівлею іншими машинами й устаткуванням, неспеціалізованою оптовою торгівлею, іншими видами роздрібної торгівлі.

Ринкові відносини обумовлюють об'єктивну необхідність підвищення ролі бухгалтерського обліку в управлінні підприємством.

Від раціонального та точного обліку залежить процес поповнення, відтворення, оновлення та забезпеченість підприємства конкурентоспроможними, сучасними засобами праці. Для прийняття тактичних та оперативних рішень по управлінню підприємством в умовах постійно мінливої ринкової кон'юнктури і конкуренції товаровиробників необхідне своєчасне одержання надійної, достовірної та повної обліково-економічної інформації.

Основні засоби повинні приносити у результаті свого використання економічну вигоду, з точки зору активів підприємства. Основні засоби є об'єктом капітальних вкладень, що характеризує взаємозв'язок процесу інвестування та основних засобів.

На сьогодні облік основних засобів веде кожне підприємство, не залежно від організаційно-правової форми господарювання чи форми

власності. Таким чином, зростає значення обліку та роль основних засобів як однієї з найважливіших функцій управління підприємством.

Метою дослідження є розвиток теоретичних положень та розробка методичних підходів щодо забезпечення ефективної організації бухгалтерського обліку основних засобів ТОВ «Prettl-Кабель Україна» в довгостроковій перспективі.

Часто предметом дослідження науковців України та зарубіжних країн ставала сутність категорії «основні засоби». Значний внесок у розроблення методологічних підходів і теоретичних основ до розв'язання проблеми обліку й контролю основних засобів та їх використання внесли Ф.Ф. Бутинець [5], Н.Г. Виговська [6], А.Г. Загородній [3], З.В. Задорожний [7], Я.Д. Крупка [22], В.С. Рудницький [10], В.В. Сопко [4], Л.К. Сук [11], Н.О. Ткач [17], Б.Ф. Усач [14] та інші вітчизняні і зарубіжні провідні вчені та економісти.

Об'єктом дослідження є організація бухгалтерського обліку основних засобів на ТОВ «Prettl-Кабель Україна».

Облік основних засобів є унікальним об'єктом дослідження, оскільки ускладнення економічних процесів, явищ та зв'язків на підприємстві, диверсифікація фінансово-економічної діяльності, збільшення впливів та загроз з боку зовнішнього середовища опосередковано чи напряму пов'язано з ними. Забезпечення конкурентних переваг для підприємства з позицій його економічної політики неможливе без формування і реалізації інноваційно-інвестиційної стратегії, що потребує відповідних коректив в управлінні ОЗ та його обліково-аналітичному забезпеченні.

Предмет дослідження – сукупність теоретико-методичних зasad та прикладних підходів до організації бухгалтерського обліку основних засобів.

Досягнення поставленої мети передбачає постановку і розв'язання таких основних завдань:

- визначити та проаналізувати економічну сутність основних засобів у ринкових умовах, їх склад та класифікацію;

- розкрити методичні та організаційні підходи до організації обліку основних засобів;
- дослідити нормативно-правове регулювання організації бухгалтерського обліку основних засобів в Україні та світі;
- надати загальну організаційно-економічну характеристику підприємства;
- проаналізувати організацію первинного обліку основних засобів;
- розглянути організацію синтетичного та аналітичного обліку основних засобів;
- окреслити напрями вдосконалення організації обліку та внутрішнього контролю основних засобів на підприємстві.

Методи дослідження. Теоретичною й методичною базою магістерської роботи є законодавчі та нормативні акти України, науково-практичні доробки вітчизняних і зарубіжних учених, дані Державної статистичної служби України та звітність підприємств.

У ході дослідження використано такі загальнонаукові та спеціальні методи: *діалектичний і спостережень, узагальнення, класифікації* – для розвитку категоріального апарату, класифікації основних засобів та узагальнення особливостей організації бухгалтерського обліку основних засобів на підприємстві (підрозділи 1.1, 1.2, 1.3); *аналізу та синтезу* – для аналізу особливостей, стану й динаміки показників ефективності діяльності підприємства вцілому та використання основних засобів зокрема (підрозділи 2.1, 2.2); *системного підходу* – для вдосконалення методичного підходу до організації бухгалтерського обліку надходження, стану та вибуття основних засобів (підрозділ 3.1.); *інтегрального й сценарного моделювання* – для вдосконалення науково-методичного підходу до оцінювання ефективності використання основних засобів (підрозділ 3.2.).

Наукова новизна одержаних результатів зумовлена сукупністю запропонованих теоретико-методичних і прикладних зasad організації обліку основних засобів на досліджуваному підприємстві, зокрема:

удосконалено: методичні рекомендації до відображення основних засобів у первинних документах, в основу яких покладено зміни до нормативно-правової бази бухгалтерського обліку в Україні вцілому та основних засобів зокрема.

Апробація результатів дослідження. Результати досліджень доповідались та знайшли обговорення на Всеукраїнській науково-практичній Інтернет-конференції «Обліково-аналітичне забезпечення управління бізнес-процесами підприємства» у Херсонському державному аграрно-екологічному університеті 24-25 листопада 2021 р., тема доповіді «Особливості організації бухгалтерського обліку основних засобів».

Публікації. Результати досліджень опубліковані у 1 науковій праці «Особливості організації бухгалтерського обліку основних засобів» - тезах доповіді загальним обсягом 0,2 д.а. [54].

Структура та обсяг роботи. Загальний обсяг роботи 87 стор. В дипломній роботі розміщено 13 таблиць на 11 стор., 9 рисунків на 7 стор., додатки. Вона складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел на 7 стор., який містить 54 найменування.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

1.1. Сутність, значення та класифікація основних засобів

Основні засоби є важливою і невід'ємною складовою фінансово-господарської діяльності будь-якого підприємства, вони відіграють важливу роль. Саме через це термінологія відіграє важливий аспект у відображені основних засобів у синтетичному і аналітичному обліку та, зрештою, у звітності. В. Сопко і В. Караєв зауважують, що невдала термінологія може не дати реального і повного уявлення про суть процесів, що відбуваються, а й ввести в оману [12, с. 12].

Варто зауважити, що поняття «основні засоби» стали розглядати як окрему економічну категорію на сучасному етапі економічного розвитку. В працях економістів-класиків розглядали лише категорію капіталу, до якої як одну із складових включали об'єкти необоротних активів [2, с. 8].

Першим вченим, який виділив поняття «основний капітал», а також розглядав його як частину капіталу, був Адам Сміт, який у своїй праці «Дослідження про природу і причини багатства народів» (1776 р.) досліджував природу капіталу, його нагромадження і застосування. Він вперше застосував терміни основний та оборотний капітал. До основного капіталу Адам Сміт відносив машини та різноманітні знаряддя праці, промислові і торгівельні будівлі, будівлі на фермах, склади, «поліпшення землі» (роздобу, осушення, удобрення), та інші предмети, які, залишаючись у незмінній натурально-речовій формі, приносили дохід. Okрім того, він зазначав, що основний капітал у обігу не знаходиться, так як увесь час знаходиться у власності однієї людини, а прибуток він приносить тільки за допомогою оборотного капіталу [9].

У базових нормативно-правових актах, що регулюють операції, які пов'язані з основними засобами, сутність цієї економічної категорії розкрито таким чином (таблиця 1.1).

Таблиця 1.1

Поняття «основні засоби» відповідно до нормативно-правових актів

Нормативний документ	Визначення основних засобів
П(С)БО 7 «Основні засоби» [15]	матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).
М(С)БО 16 «Основні засоби» [16]	це матеріальні об'єкти, що їх: а) утримують для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг для надання в оренду або для адміністративних цілей; б) використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного періоду.
Податковий кодекс України [13]	матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр (крім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних і архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 20 000 гривень (до 23.05.2020 – 6 000 грн.) і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік).

Джерело: сформовано автором на основі даних [15], [16], [13]

Відповідно до методологічних зasad формування облікової політики та аналітичної інформації щодо основних засобів, згідно з П(С)БО 7 та МСБО 16, варто розділити такі умови їх ідентифікації:

- належність до матеріальних активів;
- функціональний зв'язок з виробничим процесом;
- зношування;
- використання для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій;

- строк корисного використання більше одного року або операційного циклу;
- збереження матеріальної форми.

За ПКУ основні засоби та інші необоротні активи поділяються на такі групи:

- група 1 «земельні ділянки» (мінімально допустимі строки корисного використання не встановлені);
- група 2 «капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язані з будівництвом» (мінімально допустимі строки корисного використання - 15 років);
- група 3 «будівлі» (мінімально допустимі строки корисного використання – 20 років), споруди (мінімально допустимі строки корисного використання – 15 років), передавальні пристрої (мінімально допустимі строки корисного використання – 10 років);
- група 4 «машини та обладнання» (мінімально допустимі строки корисного використання – 5 років);
- група 5 «транспортні засоби» (мінімально допустимі строки корисного використання – 5 років);
- група 6 «інструменти, прилади, інвентар (меблі)» (мінімально допустимі строки корисного використання – 4 роки);
- група 7 «тварини» (мінімально допустимі строки корисного використання – 6 років);
- група 8 «багаторічні насадження» (мінімально допустимі строки корисного використання – 10 років);
- група 9 «інші основні засоби» (мінімально допустимі строки корисного використання – 12 років);
- група 10 «бібліотечні засоби» (мінімально допустимі строки корисного використання не встановлені);
- група 11 «малоцінні необоротні матеріальні активи» (мінімально допустимі строки корисного використання не встановлені);

- група 12 «тимчасові (не титульні) споруди» (мінімально допустимі строки корисного використання – 5 років);
- група 13 «природні ресурси» (мінімально допустимі строки корисного використання не встановлені);
- група 14 «інвентарна тара» (мінімально допустимі строки корисного використання – 6 років);
- група 15 «предмети прокату» (мінімально допустимі строки корисного використання – 5 років);
- група 16 «довгострокові біологічні активи» (мінімально допустимі строки корисного використання – 7 років) [13].

У науковій літературі є велика кількість визначень «основні засоби» та «основні фонди» (таблиця 1.2).

З таблиці 1.2 бачимо, що більшість науковців розуміють «основні засоби» як частину капіталу та матеріальні активи.

Відповідно до розглянутих термінів, спостерігаються розбіжності в ознаках сутнісного тлумачення основних засобів, з позицій бухгалтерського обліку відносно основних засобів:

- більш чітко визначені функції основних засобів та очікувані строки корисного використання;
- не враховано притаманні основним засобам такі процеси, як зношування та відтворення;
- не враховано місце основних засобів у створенні доданої вартості.

Т.А. Бутинець визначає такі критерії для віднесення об'єктів до складу основних засобів у таких випадках:

- є ймовірність щодо отримання від його використання майбутніх вигід;
- існує можливість достовірної оцінки таких активів;
- можуть використовуватись як у виробничих, так і у невиробничих цілях;
- термін експлуатації становить понад один рік [18, с. 32].

Таблиця 1.2

Підходи до визначення понять «основні засоби»

Науковці	Поняття «Основні засоби» та його характеристика
Ф. Бутинець [26, с. 125]	«...матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він перевищує один рік)»
Т. Бутинець [18, с. 28]	«...вкладений капітал, який обліковується за собівартістю і може бути прирівняний до витрат майбутніх періодів» (динамічний баланс); «...ресурс підприємства» (статичний баланс)
С. Сегеда [21, с. 97]	«...частина постійного виробничого капіталу, яка представлена у формі засобів праці та характеризується поступовим зношеннем, і яка при незмінній натуральній формі здатна переносити частину своєї вартості на виготовлений продукт»
Сухарський В.С. [27, с. 56]	«...це засоби праці виробничого і невиробничого призначення, що беруть участь у процесі виробництва впродовж багатьох циклів, зберігаючи при цьому свою натуральну форму»
Ю. Цал-Цалко [24, с. 163]	«...активи, які здатні багаторазово брати участь у виробничому процесі, не змінюючи при цьому своєї первинної матеріально речової форми, вони поступово перекладають частину зносу на новостворений продукт»
О. Шляга, Б. Масилюк [25, с. 121]	«...матеріальні активи, які утримуються підприємством з метою використання їх у процесі виробництва, надання в оренду, виконання адміністративних та соціально-культурних функцій»
Борисов А.Б. [28, с. 487]	«...засоби праці виробничого та невиробничого призначення. Характерною особливістю основних засобів, є участь в процесі виробництва тривалий час, в перебігу багатьох циклів, при збереженні основних властивостей і первинної форми, при цьому поступове зношування і їх вартість переносяться на продукцію, що виготовляється»
О. Зінкевич [20, с. 299]	«...інструментом впливу на предмети праці з метою їх трансформації відповідно до встановлених потреб виробничої діяльності»
З. Тужкова, Т. Черъомушнікова [23, с. 5]	«...бізнес-актив, який має свій власний життєвий цикл і характеризується здатністю або неможливістю генерувати позитивний грошовий потік»

Джерело: сформовано автором на основі даних [26, с. 125], [18, с. 28], [21, с. 97], [27, с. 56], [24, с. 163], [25, с. 121], [28, с. 487], [20, с. 299], [23, с. 5].

Основні засоби повинні приносити у результаті свого використання економічну вигоду, з точки зору активів підприємства. Основні засоби є об'єктом капітальних вкладень, що характеризує взаємозв'язок процесу інвестування та основних засобів. Основні виробничі засоби – матеріально-технічна база виробництва, яка забезпечує виробничий процес та займає близько 85-90% від загальної вартості основних засобів підприємства. Невиробничі основні засоби не беруть участь безпосередньо в процесі виробництва, складають менш вагому частку у загальній вартості основних засобів.

В Україні до 2011 р. в податковому законодавстві використовувалося поняття «основні фонди», яке було частково ліквідовано заміною на «основні засоби». Під основними засобами розуміють і наявні засоби виробництва, і вартісне їх відображення в обліку. Основні засоби у зарубіжній обліковій практиці розглядаються як довгострокові активи.

Основні засоби – цінні предмети, такі як будівлі, транспортні засоби, землі та обладнання, що знаходяться у власності фізичної особи або корпорації задля одержання прибутку. Платники податків, які розпочинають бізнес, часто мають проблеми з детермінацією. З точки зору бухгалтерського та податкового обліку важливо оцінити покупку – чи це основний капітал, обладнання чи звичайні витрати; як це оцінити; які критерії повинні відповідати певній категорії. Визначення сутності поняття активів підприємства щодо основних засобів повинна базуватися на критеріях, встановлених відповідними статутами та стандартами.

З таблиці 1.3 бачимо, що науковці пояснюють управління основними засобами переважно як процес здійснення постійного перегляду наявного складу основних засобів, відповідно до певних причин. Проте певні автори розглядають управління основних засобів з юридичної точки зору, а точніше описують як цілеспрямований вплив з боку суб'єктів, органів на економічні об'єкти, що здійснюється з метою направити їх дії та отримати бажані результати.

Таблиця 1.3

Поняття «управління основними засобами» в наукових джерелах

1.	Тиха О.А [52, с. 16-17]	Управління основними засобами зводиться до трьох варіантів. Перший з них ґрунтуються на тому, що весь обсяг оновлення цих активів фінансується за рахунок власного капіталу. Другий з них заснований на змішаному фінансуванні оновлення основних засобів за рахунок власного й довгострокового позикового капіталу. Третій варіант передбачає оновлення їх винятково за рахунок фінансового кредиту (наприклад, за рахунок фінансового лізингу).
2.	Слюсаренко А.В. [56]	Управління основними засобами підприємства можна розглядати з позиції ефективності їхнього використання в господарському обороті. Через те, що основні засоби експлуатуються тривалий час, вони поступово втрачають свою вартість за рахунок фізичного зносу, а перенесення вартості основних засобів на продукцію, що виготовляється, виконувані роботи, надавані послуги відбувається за рахунок нарахування амортизації.
3.	Ліпатова І.В. [49, с. 21]	Управління основними засобами – являється одним з найважливіших аспектів, оскільки саме основні засоби є матеріальним втіленням науково-технічного прогресу – найважливішим інструментом підвищення ефективності діяльності підприємства в цілому.
4.	Россоха В.В. [55, с. 22]	Управління основними засобами підприємства передбачає постійне здійснення перегляду наявного складу основних засобів і порівняння його з отриманими фінансовими результатами. При цьому використовується це порівняння з попередніми роками і визначається при якій політиці і при якій структурі виробничих фондів підприємство працювало найрентабельніше і наразі визначаються шляхи оптимізації складу виробничих фондів.
5.	Шамота Г.М., Матюшенко А.В. [51, с. 16-17]	Управління основними засобами є забезпечення складу основних засобів за якісними та вартісними характеристиками з урахуванням оптимізації витрат на досягнення максимального досягнення поставлених цілей.
6.	Машковська Я.С. [54, с. 84]	Управління основними засобами залежить від мети, яку намічено досягти. Ці цілі можуть бути пов'язані з великим або меншим збільшенням обсягу виробництва, поліпшенням якості продукції.
7.	Миколаєва С.А. [50, с. 103]	Управління – свідоме, цілеспрямоване вплив з боку суб'єктів, органів на економічні об'єкти, що здійснюється з метою направити їх дії та отримати бажані результати.
8.	Білуха М.Т. [53, с. 201]	Управління основними засобами не має системності, предмета і методу, власної методології облікового відображення господарської діяльності.

Джерело: сформовано автором на основі даних [52, с. 16-17], [56], [49, с. 21], [55, с. 22], [51, с. 16-17], [54, с. 84], [50, с. 103], [53, с. 201].

Узагальнення підходів до трактування поняття «управління основними засобами» за трьома основними ознаками проведено в таблиці 1.3.

З точки зору процесу управління основні засоби – це складний об'єкт

управління, так як склад їх неоднорідний і оцінка з плином часу може змінюватися.

Цілі управління основними засобами підприємства:

- підвищення технічного рівня основних засобів та продукції;
- поліпшення економічного становища підприємства;
- скорочення виробничих витрат;
- підвищення соціального рівня;
- поліпшення екології;
- нарощування стратегічного потенціалу підприємства;
- скорочення витрат з обслуговування основних засобів;
- поліпшення умов праці;
- підвищення якості виробничих операцій;
- зниження фондомісткості;
- покращення безпеки праці;
- підвищення якості продукції;
- підвищення рентабельності роботи підприємства;
- скорочення трудових, матеріальних і енергетичних ресурсів;
- покращення гнучкості підприємства;
- нарощування виробничої потужності підприємства;
- збільшення інтенсивності вивільнення коштів, вкладених в основні фонди;
- підвищення фондовіддачі;
- підвищення продуктивності праці [30, с. 78].

Вчені-економіки об'єктів ОЗ, що використовуються у господарській діяльності підприємства, розподіляють на групи, залежно від їх ролі, яку вони відіграють у виробничому процесі. Один із способів групування основних засобів представлений на рисунку 1.1.

Рис. 1.1. Класифікація основних засобів підприємств

Джерело: сформовано автором на основі даних [1], [15], [16]

Розглянуто класифікацію основних засобів підприємств. Основні засоби різняться за характером володіння – власні та орендовані; галузевою ознакою – промислові, будівельні, сільськогосподарські, транспортні, зв'язку; функціональним призначенням – виробничі та невиробничі; використанням – діючі, недіючі та видами діяльності.

1.2. Методичні та організаційні підходи до організації обліку основних засобів

Бухгалтерський облік основних засобів є системою контролю за наявністю та рухом основних засобів, будується на загальноприйнятих у міжнародній практиці принципах, виконує правлінську, контрольну і інформаційну функції, але має певні особливості і розглядається як окремий вид діяльності [31].

Весь бухгалтерський облік на підприємстві залежить від своєчасної, правильно здійсненої оцінки та визнання основних засобів. Точна та неупереджена оцінка є основним аспектом характеристики підприємства, а саме показує обсяг, рух та стан основних засобів. Коли оцінка зроблена невірно то це спричиняє хибне відображення обсягу основних засобів в балансі та співвідношення їх з оборотними коштами, помилки при здійсненні розрахунку собівартості та амортизації, що в свою чергу призводить до помилкового визначення прибутку.

Концептуальні методологічні засади при формуванні, управлінні та використанні основних засобів на підприємстві представлені на рисунку 1.2.

Рис. 1.2. Концептуальні методологічні засади при формуванні, управлінні та використанні основних засобів

Джерело: сформовано автором на основі даних [1], [15], [16]

Їх дотримання з урахуванням специфіки господарювання підприємств дасть змогу вивести їх на якісно вищий рівень соціально-економічного розвитку.

Теоретичні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби відображені в:

- П(С)БО 7 «Основні засоби» [15];
- П(С)БО 14 «Оренда» [32];
- П(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу та припинена діяльність» [33];
- П(С)БО 28 «Зменшення корисності активів» [34].

Згідно П(С)БО 7, основний засіб визнається активом, якщо:

- вартість об'єкта основних засобів може бути достовірно визначена;
- є ймовірність отримати суб'єктом господарювання у майбутньому економічних вигід, пов'язаних з його використанням.

Придбані чи виготовлені необоротні активи суб'єкта господарювання зараховуються на баланс за їх первісною вартістю. В П(С)БО 7 зазначено, що одиницею обліку основних засобів є об'єкт основних засобів. Первісна вартість основного засобу, придбаного за грошові кошти дорівнює сумі, що сплачують постачальникам даних необоротних активів. Без документального підтвердження витрат на купівлю активу не можливе його первісне визнання й оприбуткування в бухгалтерському обліку суб'єкта господарювання.

Тобто, необоротний актив буде оприбуткований не раніше дати його купівлі, яка засвідчена відповідним первинним документом, наприклад оформленою накладною [35, 11].

Купівля основного засобу – найпоширеніший спосіб надходження активів. Первісна вартість даних основних засобів складається з суми перелічених витрат:

- suma сплачена тим хто постачає об'єкт та підрядникам за здійснення всіх будівельно-монтажних робіт за виключенням непрямих податків;

- реєстраційний збір, державне мито та інші обов'язкові платежі, що здійснюються у зв'язку з придбанням прав на об'єкт основних засобів;
- сума ввізного мита;
- сума непрямих податків у зв'язку з придбанням матеріальних-активів (якщо вони не відшкодовуються підприємству);
- понесена сума витрат на страхування ризиків з транспортування основного засобу;
- понесена сума витрат на доставку, установку об'єкта, монтаж, та налагодження активів;
- сума додаткових витрат у зв'язку з доведенням основних засобів до стану, у якому ними можна користуватись підприємству [15].

В умовах конкурентної боротьби, ризиків національного та глобального масштабу та економічних викликів зумовлює потребу у підвищенні якості та ефективності прийнятті управлінських рішень. Лише за умови врахування максимально ймовірної кількості критеріїв причинно-наслідкових зв'язків та функцій економічних явищ, чинників, відносин стосовно предмета та об'єкта дослідження можливе досягнення цієї мети.

Основні засоби є унікальним об'єктом дослідження, оскільки ускладнення економічних процесів, явищ та зв'язків на підприємстві, диверсифікація фінансово-економічної діяльності, збільшення впливів та загроз з боку зовнішнього середовища опосередковано чи напряму пов'язано з ними. Забезпечення конкурентних переваг для підприємства з позицій його економічної політики неможливе без формування і реалізації інноваційно-інвестиційної стратегії, що потребує відповідних коректив в управлінні ОЗ та його обліково-аналітичному забезпеченні.

Відповідна увага з боку держави і суспільства до вирішення соціальних та екологічних проблем відповідно до стратегії сталого розвитку обумовлює зміни у концептуальних підходах стосовно стратегічного і тактичного управління основними засобами та врахування цих процесів в обліку та аналізі.

Підприємство на сьогодні є багаторівневим, структурно різноманітним, складним утворенням, що функціонує завдяки взаємодії багатьох чинників для здійснення стратегічних та практичних завдань, визначених його власниками. Система управління економічними процесами на підприємстві, є сукупністю значної кількості підсистем, що забезпечують ухвалення рішень щодо окремих сторін і напрямків діяльності.

Згідно з П(С) БО 7 облік основних засобів, які використовуються у виробничій діяльності підприємств, ведеться за сумою витрат, що пов'язані із виготовленням, придбанням, доставкою, встановленням, спорудженням, страхуванням під час транспортування, модернізацією, реконструкцією, реєстрацією та іншими покращеннями основних засобів.

Аналітичний облік основних засобів здійснюється по кожному інвентарному об'єкту за допомогою інвентарних карток обліку основних засобів – загальних для споруд та будов, машин, обладнання, виробничого та господарського інвентаря, інструменту. Інвентарна картка містить інформацію про технічні особливості об'єкта, норми амортизаційних відрахувань та ін.

Інвентарним об'єктом вважається закінчена будова з усіма до неї пристосуваннями або окремий конструктивно відособлений предмет, що виконує самотійні функції.

Кожному інвентарному об'єкту присвоюється інвентарний номер, який зберігається за цим об'єктом впродовж усього періоду його експлуатації на підприємстві. Він проставляється в усіх первинних документах, що оформлюють наявність і рух об'єкту, акті прийому-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів тощо.

На підприємствах, що мають невелику кількість інвентарних об'єктів, аналітичний облік ОЗ ведуть за допомогою інвентарних книг.

Заповнення інвентарних карточок та книг здійснюється на основі первинних документів на надходження, переміщення, вибуття основних засобів.

Для обліку ОЗ в місцях їх знаходження, експлуатації, ведуться інвентарні списки основних засобів, в яких вказуються інвентарний номер, повна назва і первісна вартість об'єкту, вибуття (переміщення).

Аналітичний облік основних засобів відображає технічну та економічну характеристики об'єкту, його місцезнаходження, первісну оцінку і переоцінену (індексацію) вартість, а також норму амортизаційних відрахувань (норму зносу).

У аналітичному обліку відображують усі зміни, що сталися під час експлуатації ОЗ. Аналітичні рахунки групуються по місцям, де знаходяться основні засоби, по матеріально-відповідальним особам, по нормам та напрямам нарахування амортизації тощо.

Для обліку ОЗ призначено активний рахунок 10 «Основні засоби», із застосуванням таких субрахунків:

- 101 - земельні ділянки;
- 102 - капітальні витрати на поліпшення земель;
- 103 - будинки та споруди;
- 104 - машини та обладнання;
- 106 - інструменти, прилади та інвентар;
- 107 - робоча і продуктивна худоба;
- 108 - багаторічні насадження;
- 109 - інші ОЗ.

Засоби, що обліковуються на даному рахунку, складають майно підприємства та відображаються в балансі як необоротні активи.

На рахунку 10 «Основні засоби» відображуються також суми індексації основних засобів.

За такими ж групами підприємства виділяють на окремий субрахунок вартість ОЗ, що за договорами оренди цілісних майнових комплексів або фінансового лізингу (оренди) зараховані або зараховуються на баланс.

Не відносяться до основних засобів та не підлягають відображення на рахунку 10 «Основні засоби» предмети терміном придатності менше одного року.

Окрім наведених, до основних засобів належить також група «Інші необоротні матеріальні активи», які поділяють на такі групи: бібліотечні фонди, малоцінні необоротні активи, тимчасові (не титульні) споруди, природні резерви, інвентарна тара, предмети прокату, інші необоротні матеріальні активи.

Основою для бухгалтерських записів по обліку руху та залишків ОЗ, а також операцій, пов'язаних з їх поточною експлуатацією, служать їх первинні документи.

Дані по ОЗ записуються у відомість позиційним способом по кожному об'єкту окремо.

Кожне підприємство самостійно вибирає таку форму обліку, яка йому найбільше підходить.

В загальну суму первісної вартості основних засобів, куплених чи виготовлених, повністю або частково за рахунок позичених коштів не можна включати понесені фінансові витрати, винятком є фінансові витрати, які відносяться до суми собівартості кваліфікаційних активів згідно з П(С)БО 7.

Слід наголосити, що якщо один основний засіб містить в своєму складі декілька частин та вони мають різний строк експлуатації, то кожна з цих частин буде визнаватися в бухгалтерському обліку як окремий об'єкт основних засобів.

Сума первісної вартості об'єкта основних засобів буде збільшуватись коли буде створене забезпечення на обґрунтовану розрахунком суму зобов'язання, яке згідно з нормативним законодавством з'являється в суб'єкта господарювання з проведеного демонтажу, об'єкта та приведення земельної ділянки, на якій він розташований, у стан придатний для подальшого використання.

Первісна вартість об'єктів основних засобів, зобов'язання за які визначені загальною сумою, визначається розподілом цієї суми пропорційно до справедливої вартості окремого об'єкта основних засобів. Коли основні засоби були безоплатно отримані, то їх первісна вартість буде дорівнювати справедливій вартості на дату отримання з урахуванням витрат у п.8 П(С)БО 7.

У разі внесення до статутного капіталу основних засобів первісною вартістю визнається узгоджена засновниками суб'єкта господарювання їх справедлива вартість з урахуванням всіх понесених витрат висвітлених у п.8 П(С)БО 7.

Якщо об'єкти були переведені з оборотних активів, готової продукції чи товарів до основних, то первісна вартість буде дорівнювати собівартості, яка визначається згідно з П(С)БО 9 «Запаси» та П(С)БО 16 [35, с.12-13].

При процедурі обміну, якщо було отримано основний засіб в обмін на подібний об'єкт первісна вартість буде рівнятись залишковій вартості переданого об'єкта основних засобів. У випадку коли сума залишкової вартості переданого основного засобу більша чим справедлива вартість, то тоді первісною вартістю є справедлива вартість переданого об'єкта з включенням різниці до витрат звітного періоду.

Якщо під час обміну було отримано основний засіб в обмін на неподібний об'єкт, то первісна вартість прирівнюється до справедливої вартості переданого немонетарного активу, збільшений (зменшений) на суму грошових коштів чи їх еквівалентів, що була передана (отримана) під час обміну [35, с.13].

1.3. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку основних засобів в Україні та світі

При веденні обліку основних засобів та складанні звітності важливим моментом є дослідження нормативно-правового регулювання. Відповідно до діючих нормативних актів, можна розділити на 4 рівні:

Перший рівень – законодавчий. Визначає основні поняття, бухгалтерського обліку, сутність, його завдання, що використовуються, порядок регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку. Включає Конституцію України, Господарський кодекс України, Податковий кодекс України, Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні».

Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» визначає правові засади організації ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Згідно даного документу бухгалтерський облік є обов'язковим, ведеться всіма підприємствами, оскільки фінансова, статистична, податкова та інші види звітності, ґрунтуються на даних цієї системи.

Поняття амортизації визначається Податковим кодексом України, вартості, що амортизується, первісної, ліквідаційної вартості, класифікація основних засобів у залежності від строку їх корисного використання та об'єкти основних засобів, що підлягають амортизації.

Другий рівень – нормативний. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», який регулює методологічні засади ведення обліку основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, та ряд інших П(С)БО.

Це положення визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби та інші необоротні матеріальні активи, а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності. Окремо, у документі наводяться критерії визнання об'єкта основних засобів активом, прописані методи оцінки, переоцінки та амортизації основних засобів, врегульовано формування інформації про зменшення корисності та вибуття основних засобів, а також порядок розкриття інформації про них у примітках до фінансової звітності [15].

П(С)БО 14 «Оренда» визначає методологічні засади формування інформації в бухгалтерському обліку про оренду необоротних активів та

розкриття її у фінансовій звітності. Зокрема, виділяє фінансову та операційну оренду, і відповідним чином надає інформацію про ведення обліку оренди як в орендаря, так і в орендодавця, а також розкриття інформації у примітках до фінансової звітності [32].

П(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» визначає критерії визнання та оцінки необоротних активів, утримуваних для продажу, визнання та оцінку припиненої діяльності, та визначає інформацію, що наводиться в примітках до фінансової звітності про активи та групи вибуття, утримувані для продажу, а також припинену діяльність [33].

Згідно з п. 1 розд. II П(С)БО 27 об'єкти ОЗ визнають утримуваними для продажу, якщо:

- економічні вигоди очікується отримати від їхнього продажу, а не від використання за призначенням;
- вони готові до продажу в їх теперішньому стані;
- їх продаж, як очікується, буде завершено протягом року з дати визнання утримуваними для продажу;
- умови їх продажу відповідають звичайним умовам продажу для подібних активів;
- здійснення їх продажу має високу ймовірність, зокрема, керівництвом підприємства підготовлено відповідний план або укладено твердий контракт про продаж, здійснюється їх активна пропозиція на ринку за ціною, яка відповідає справедливій вартості.

Переводити об'єкт ОЗ до запасів потрібно у тому випадку, коли підприємство не планувало його реалізацію, а причина для продажу виникла несподівано. Річ у тому, що П(С)БО 7 дозволяє списувати об'єкти з балансу як ОЗ тільки в разі їх безоплатної передачі або списання внаслідок невідповідності критеріям визнання активом (п. 33).

Таким чином, будь-якому продажу ОЗ повинно передувати переведення об'єкта на субрахунок 286. Здійснюють таке переведення на

дату, коли об'єкт повністю відповідає всім вимогам, установленим п. 1 розд. II П(С)БО 27, таким чином:

- списують суму накопиченої амортизації (Дт 131 – Кт 10);
- відображають переведення об'єкта ОЗ до складу необоротних активів, утримуваних для продажу (Дт 286 – Кт 10).

Після переведення ОЗ до складу необоротних активів, утримуваних для продажу, амортизацію на такі активи не нараховують з місяця, наступного за місяцем вибуття об'єкта зі складу основних засобів.

Якщо утримувані для продажу ОЗ одразу не продані та продовжують обліковуватися на підприємстві, то на дату балансу їх відображають за найменшою з двох вартостей – балансовою вартістю або чистою вартістю реалізації (справедливою вартістю активу за вирахуванням очікуваних витрат на його реалізацію). Це не стосується оцінки об'єктів, які оцінюються за справедливою вартістю (пп. 3.4 і 3.5 розд. I П(С)БО 27).

У П(С)БО 28 «Зменшення корисності активів» наводяться критерії визнання та оцінки зменшення корисності активів, зокрема необоротних активів, визначає порядок формування інформації про облік відновлення корисності активу, зменшення та відновлення корисності групи активів, яка генерує грошові потоки та її розкриття у примітках до фінансової звітності [34].

П(С)БО 32 «Інвестиційна нерухомість» визначає критерії визнання та оцінки інвестиційної нерухомості, умови переведення основних засобів до складу інвестиційної нерухомості та виведення зі складу інвестиційної нерухомості, вибуття інвестиційної нерухомості, та відображення цих операцій у примітках до фінансової звітності [37].

Третій рівень – методичний. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій; Інструкція з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків;

Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів; Методичні рекомендації про застосування регистрів бухгалтерського обліку; Інші нормативно-правові акти.

IV рівень – організаційний. Наказ про облікову політику підприємства; Робочий план рахунків для обліку необоротних матеріальних активів; Наказ про проведення інвентаризації; посадові інструкції; графіки документообігу та інвентаризації; регламенти бухгалтерських та інших адміністративних служб та порядок організації та реалізації внутрішнього контролю. Ця група документів формується в рамках системи управління конкретного підприємства.

У плані рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, для ведення обліку основних засобів призначено рахунок 10 «Основні засоби». Крім цього затверджено Інструкцію про застосування плану рахунків, що спрямована на забезпечення єдності відображення однорідних за змістом господарських операцій на відповідних синтетичних рахунках і субрахунках. В згаданій інструкції наведено коротку характеристику та призначення синтетичних рахунків і субрахунків, типову схему реєстрації та групування інформації про господарські операції.

Свої особливості має переведення до складу необоротних активів, утримуваних для продажу, об'єктів основних засобів, які раніше були отримані безплатно. При оприбуткуванні такого об'єкта на його справедливу вартість (без урахування супутніх витрат) підприємство повинно було збільшити додатковий капітал. Надалі в міру експлуатації об'єкта основних засобів відображеній при оприбуткуванні додатковий капітал зменшувався пропорційно амортизації, що нараховувалася, шляхом його списання до складу інших доходів. Та при переведенні безплатно отриманого об'єкта ОЗ, який ще не встиг повністю замортизуватися, до складу необоротних активів, утримуваних для продажу, підприємство

повинно визнати дохід (Дт 424 – Кт 745) у сумі залишку додаткового капіталу, недосписаного в процесі амортизації.

Також при вибутті переоцінених об'єктів ОЗ перевищення сум попередніх дооцінок (вигід від відновлення корисності) над сумою попередніх уцінок (втрат від зменшення корисності) залишкової вартості необхідно включити до складу нерозподіленого прибутку з одночасним зменшенням капіталу в дооцінках (Дт 411 – Кт 441). При цьому, цю проводку варто робити в бухгалтерському обліку за фактом переведення ОЗ на субрахунок 286.

Важливим документом з обліку основних засобів є Інструкція з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків, яка встановлює єдині вимоги щодо порядку проведення інвентаризацій основних засобів установами і організаціями, визначає завдання інвентаризації, наводить терміни проведення та перелік активів щодо яких є обов'язкова інвентаризація [2, с.26].

Міжнародні організації займаються питаннями стандартизації бухгалтерського обліку, такі як КМСБО (International Accounting Standard Committee – IASC), який був створений у 1973 році організаціями професійних бухгалтерів Німеччини, Великої Британії, Канади, Ірландії, Нідерландів, Австралії, Мексики, США, Японії та Франції. Комітет з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку займається розробкою міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та є незалежним органом.

Відповідно до МСБО 16 «Основні засоби», ОЗ є матеріальними активами, які:

- використовуються компанією для виробництва або поставки товарів та послуг, для здачі в оренду іншим компаніям, або для адміністративних цілей;
- очікується використовувати більше ніж один рік.

Сьогодні важливою умовою ефективного функціонування підприємств при активізації інтеграційних процесів є адаптація системи бухгалтерського обліку до вимог міжнародної діяльності. Орієнтація бухгалтерського обліку на міжнародні стандарти сприяє покращенню достовірності та зрозуміlosti інформації про фінансовий стан та господарську діяльність підприємств для іноземних користувачів.

Аналізуючи міжнародні та національні стандарти щодо обліку основних засобів, спостерігається відмінності у формуванні первісної вартості основних засобів, що виникають внаслідок різних подій. Так, при придбанні основних засобів у кредит відповідно до міжнародних стандартів облік витрат на виплату відсотків здійснюється за вимогами МСБО 23 «Витрати на позики», залежно від того, чи є цей об'єкт кваліфікованим активом, а також від умов сплати таких відсотків. Пунктами 8 та 11 П(С)БО 7 не передбачено включення витрат на виплату відсотків за кредит до первісної вартості об'єкта у жодному випадку.

Якщо основні засоби придбані за рахунок грантів, згідно МСБО 16 балансова вартість об'єкта основних засобів може бути зменшена на суму отриманих державних грантів, якщо таке фінансування пов'язане з придбанням саме цього об'єкта, тоді як національними стандартами зменшення вартості активу не дозволяється.

Якщо за отримані основні засоби підприємство розраховується пайовими інструментами, в обліку за МСБО 16 така операція відображається за дебетом рахунка відповідних активів і за кредитом рахунка акціонерного капіталу. Національними стандартами не передбачено методики жодних операцій, в яких брали б участь пайові інструменти [16].

Досить важливим напрямком обліку основних засобів є процес їх переоцінки, в якому міжнародні та національні стандарти не містять суттєвих відмінностей, проте в П(С)БО 7 зазначено межу (більше 10%), при якій необхідно проводити переоцінку. Міжнародними стандартами така межа також передбачена, проте вона визначена як така, що «суттєво відрізняється»

від балансової вартості. Однак відображення переоцінки основних засобів в обліку потребує подальшого удосконалення, оскільки за МСБО розкриття інформації щодо методів переоцінки основних засобів, суттєвих припущень та ступінь використання ринкових даних або інших методів оцінки справедливої вартості основних засобів є обов'язковим, тоді як діючою національною системою обліку таких вимог не передбачено [37].

Національні і міжнародні стандарти містять деякі відмінності і у методиці нарахування амортизації. Методами нарахування амортизації у П(С)БО і у МСБО є прямолінійний та виробничий. Проте П(С)БО передбачено ще три методи: зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний, а МСБО включає в себе метод зменшення залишку. Міжнародні стандарти не містять вичерпного переліку методів амортизації основних засобів, проте в них зазначено, що головне те, щоб використовуваний метод відображав схему за якої підприємство споживає економічну вигоду, отриману від активу [38].

Тому, обліковуючи основні засоби, що продовжують приносити економічні вигоди, з нульовою залишковою вартістю, підприємства в Україні відповідно до міжнародних стандартів роблять значну помилку у веденні обліку основних засобів. В такому випадку підприємству слід змінити метод амортизації або строк корисного використання основного засобу.

Стандарти бухгалтерського обліку дають змогу реалізувати багатоваріантні підходи до розрахунку розміру амортизаційних відрахувань з метою забезпечення відтворення основних засобів й ефективного управління витратами і, відповідно, фінансовими результатами.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТОВ «PRETTL-КАБЕЛЬ УКРАЇНА»

2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Prettl-Кабель Україна»

Промислове підприємство – ТОВ «Prettl-Кабель Україна», знаходитьться в м. Кам'янець-Подільський, за адресою: вулиця Північна, 81, Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, 32301.

Товариство з обмеженою відповідальністю функціонує з метою випуску джгутів проводів для автомобілів, електричного й електронного устаткування для автотранспортних засобів та велосипедів. Prettl-Кабель займається діяльністю посередництва у торгівлі товарами широкого асортименту, оптовою торгівлею іншими машинами й устаткуванням, неспеціалізованою оптовою торгівлею, іншими видами роздрібної торгівлі.

Галузі групи Prettl:

- автомобільні;
- програмне рішення (Appliance Solutions);
- електроніка;
- електромобілі та е-велосипеди;
- енергетика;
- стратегічний відділ (Strategic Build-Up Prettl).

Автомобільна. Приблизно половину обороту Prettl Group створює автомобільний підрозділ. Ключовим фактором цього є присутність на об'єктах замовника. Маючи сайти на всіх основних ринках, що розвиваються, Prettl надзвичайно добре позиціонується в чутливому до ціни автомобільному секторі і може гарантувати задоволення попитів на «локальний контент».

Але не лише гнучке, економічно ефективне виробництво малих і середніх серій продукції приносить дивіденди: перевага Prettl – здатність виробляти готові вироби. Це пов’язано з тим, що навички, необхідні для виготовлення компонентів, сукупно об’єднуються для створення цілісних високоякісних рішень.

Prettl об’єднує свої навички планування, проектування та впровадження виробничих процесів, та пов’язаний з ним досвід управління логістикою. Навички компанії охоплюють дуже широкий спектр груп продуктів в автомобільному секторі, таких як системи рульового керування, двигунів та сенсорних технологій.

Програмне рішення. Група PAS є провідним розробником і виробником кабельних і панельних систем для побутової техніки. Компанії PAS Group працюють у всьому світі, надаючи індивідуальні системні рішення для виробників побутової техніки, виробленої на підприємствах у Китаї, Україні, Німеччині, Мексиці, Польщі, Туреччині та США.

Електроніка. Prettl electronics GmbH є одним з провідних німецьких системних постачальників послуг з виробництва електроенергії. Послуги варіюються від професійних рішень для розробки, виробництва, логістики до післяпродажного обслуговування. Поряд із постачанням продукції, що спеціалізується на замовниках, бізнес-сегмент електроніки розробляє, виробляє та продає на ринок комплектні системи та електронні вузли через власні бренди.

Електромобілі та е-велосипеди. Компоненти, деякі з яких були доведені до досконалості Prettl використовуються для електричних мобілів та велосипедів.

Енергетика. Енергетичний підрозділ Prettl зосереджується на наданні (е-) мобільних, стаціонарних, децентралізованих і гібридизованих рішень для постачання та управління енергією з низьким рівнем викидів.

Поєднуючи портфелі компаній Endress Power Generators, REFU Elektronik і REFU Drive, енергетичний підрозділ може обслуговувати повний

ланцюжок поставок гібридних рішень – від силової електроніки до технологій зберігання та електрогенераторів.

Стратегічний відділ. Відділ Strategic Build-Up охоплює визнані бренди, чиї сучасні продукти мають намір формувати ринки майбутнього і, роблячи це, відіграють активну роль у повсякденному житті користувачів. Якість, подібна до тієї, яку забезпечує Prettl в ланцюгах поставок рівня, стоїть на першому місці. І незалежно від того, яку галузь вони обслуговують, автономні компанії Prettl пропонують продукти, які пропонують споживачам відповідну вартість.

Група Prettl, відповідно до девізу Франца В. Претла – «Ніколи не залежати від одного ринку» – колись невелика компанія, перетворилася на активну та високодиверсифіковану групу компаній із понад 8000 співробітників у більш ніж 20 країнах світу. Завдяки своїй багатонаціональній орієнтації та активній інтеграції група символізує привабливу та космополітичну корпоративну культуру.

ТОВ «Prettl-Кабель Україна» підпорядковується німецькій компанії Prettl. Загалом, в Україні працюють два заводи від німецької компанії Prettl – в Кам'янці-Подільському та Чернівцях. Всі підприємства Prettl, що входять в холдинг, самостійно керують підприємством. Цим забезпечується проста ієрархічна структура, швидке прийняття рішень та реагування на індивідуальні запити клієнтів.

ТОВ «Prettl-Кабель Україна» займається:

- виробництво електротехніки, комплексних приладових панелей для салонів автомобілів, щіткових вузлів, металевих комплектуючих для автомобілів;
- обробка і кільцювання кабелів;
- розробка і виробництво електронних пристройів супутникового відстеження пересування вантажного транспорту, електрогенераторів, всіляких електронних складових, електроприводів для автоматичних воріт та ін.;

- виробництво кабельних джгутів для промислового обладнання, побутової техніки, для автомобільної та залізничної галузей.

Підприємство займається різними видами діяльності, які наведено на рисунку 2.1.

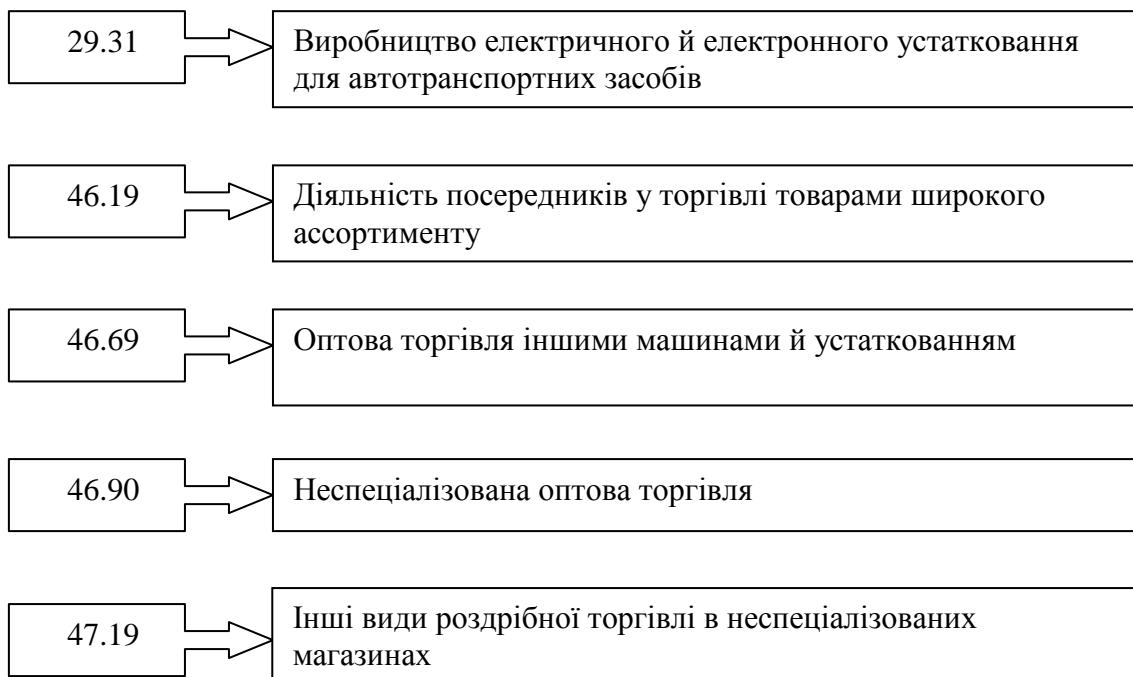

Рис. 2.1. Види діяльності ТОВ «Prettl-Кабель Україна» (за КВЕД)

Джерело: сформовано автором на основі даних [39]

Розмір статутного капіталу становить 11 875 110,00 грн. Станом на сьогодні, на ТОВ «Prettl-Кабель Україна» працює 975 працівників.

ТОВ «Prettl-Кабель Україна» в Кам'янці-Подільському існує понад 20 років. ТОВ сертифіковані відповідно до екологічного стандарту ISO 14001.

Францом В. Претлем був заснований приватний фонд Prettl у 2007 році в Зальцбурзі, Австрія. Prettl-Кабель має статутний фонд, який поділений на пай, установчими документами визначається розмір цих пайв, також несе відповідальність своїм майном за своїми зобов'язаннями.

Товариство з обмеженою відповідальністю є юридичною особою, що діє на підставі статуту та законодавства України. Установчі Збори – орган управління товариства, відповідно, рішення приймається шляхом голосування більшості.

ТОВ «Prettl-Кабель Україна» має самостійний баланс, поточний, валютний та інші рахунки в банках, печатку та штампи зі своїм найменуванням, знаки для товарів і послуг, фіrmове найменування, які затверджуються директором товариства та реєструються згідно з чинним законодавством.

За час свого існування ТОВ «Prettl-Кабель Україна» є найбільшим виробником кабельно-проводникової продукції України, яке виготовляє автоджгути для таких промислових гіантів, як Mercedes, Opel, Scoda та ін.

ТОВ «Prettl-Кабель Україна» видає замовлення на закупівлю на основі умов компанії Prettl і вимагає письмових підтверджень замовлень впродовж 5 робочих днів після дати замовлення. Якщо протягом 5 робочих днів письмове підтвердження замовлення не надійшло, постачальником приймається рішення згоди із замовленням на закупівлю. Підтвердження замовлення служить підтвердженням укладення контракту між постачальником і підприємством на основі умов Prettl.

Будь-яке посилання на пропозицію постачальника не означає прийняття будь-яких умов або інструкцій, що містяться в такому документі. Будь-який рахунок-фактура, підтвердження чи інше повідомлення, видане постачальником у зв'язку із замовленням на закупівлю, має розглядатися лише для обліку. Будь-які положення та умови, зазначені в таких повідомленнях, не застосовуються до замовлення на закупівлю і не вважаються винятками постачальника з положень замовлення на закупівлю. Постачальник погоджується відправити матеріали компанії Prettl відповідно до специфік, наведених у замовленні на закупівлю:

1. Номер(и) частини.
2. Номер(и) частини постачальника та опис.
3. Технічні характеристики та характеристики пакування.
4. Ціна.
5. Кількість.
6. Дата відправлення.
7. Умови відвантаження.
8. Перевізник.
9. Умови оплати.
10. Інші характеристики замовлення.

За даними з податкових реєстрів України підприємство ТОВ «Prettl-Кабель Україна», перебуває на обліку в органах доходів та зборів,

зареєстровано, що по реєстру «Дізнайся більше про свого бізнес-партнера» на 09.11.2021 не має податкового боргу, дійсне свідоцтво ПДВ в реєстрі платників ПДВ і відсутня реєстрація в Реєстрі неприбуткових установ та організацій.

ТОВ «Prettl-Кабель Україна» веде бухгалтерський облік результатів своєї роботи в бухгалтерії на чолі з головним бухгалтером, права та обов'язки якого, закріплено посадовими інструкціями.

Ведення бухгалтерського та податкового обліку відбувається з дотриманням єдиних методологічних зasad, встановлених Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», діючих П(С)БО, інших нормативних активів, враховуючи особливості діяльності і технологію оброблення облікових даних. Всі результати діяльності ТОВ «Prettl-Кабель Україна» узагальнюються у формах фінансової звітності.

Підприємство здійснює оперативний та бухгалтерський облік результатів своєї діяльності, складає фінансову, статистичну, податкову звітність, і подає її у встановленому порядку і обсязі відповідним органам, а також засновнику. Статистична, фінансова та податкова звітність складається та подається до відповідних органів у повному обсязі.

До спеціалістів відносяться інженери різних спеціальностей, економісти, бухгалтери, фінансисти, юристи, соціологи та працівники інших професій і спеціальностей, зайняті в управлінському апараті підприємства, однак не на керівних посадах.

Дуже важливе значення має забезпечення керівників необхідною інформацією для прийняття ними управлінських рішень та виконання своїх керівних функцій. Збирання, обробка цієї інформації, її аналіз та доведення результатів останнього до керівника частково чи повністю покладається на спеціалістів. Важливе значення має розробка спеціалістами вихідних ідей, пропозицій, які кладуться в основу управлінських рішень, а також розробка проектів саме цих рішень, затверджуваних керівниками. Доведення управлінських рішень до об'єктів управління і контроль за їх виконанням у

багатьох випадках здійснюється керівниками з допомогою спеціалістів. Величезну роль відіграють спеціалісти у вирішенні питань і проблем, у розв'язанні управлінських ситуацій, які повсякденно виникають на підприємстві.

В таблиці 2.1. представлені відділи, які є організаційною структурою Prettl-Кабель Україна.

Таблиця 2.1

Функціональні обов'язки відділів на підприємстві

Відділи	Функціональні обов'язки
Планово-економічний відділ	Планування показників економічної діяльності заводу, розрахунок прибутку, рентабельності тощо
Відділ організації праці та заробітної плати	Нормує трудоемність технічних процесів, розраховує заробітну плату, премії, розробляє норми виробітку
Відділ матеріально технічного забезпечення	Забезпечення потреб підприємства всіма допоміжними матеріалами
Відділ забезпечення основними засобами	Забезпечення виробництва основними засобами
Відділ маркетингу і зовнішньоекономічних зв'язків	Дослідження ринку збути кабельно-провідникової продукції, збір інформації про конкурентів, розроблення маркетингової стратегії
Виробничо-диспетчерський збутовий відділ	Планування об'ємів виробництва по цехах, збут продукції
Відділ головного метролога, випробувальний центр кабельних виробів	Забезпечення метрології та випробовування кабельно-проводникової продукції, ремонт всіх приборів пов'язаних з продукцією
Відділ головного механіка	Забезпечення безперебійної роботи устаткування та механізмів підприємства, ремонт, профілактика
Відділ головного технолога	Забезпечення технологічних процесів виробництва джгутів, розробка і впровадження нових кабельно-проводникових виробів
Відділ головного енергетика	Забезпечення потреб підприємства енергоносіями
Відділ кадрів та технічного навчання	Вирішення питань по кадрах, їх навчанню
Адміністративно-гospодарський відділ	Вирішення соціальних та побутових проблем, умови праці

Джерело: сформовано автором на основі даних [39]

Для характеристики підприємства особливе значення має своєчасна та об'єктивна оцінка фінансового стану на підставі даних фінансової звітності.

Розраховані основні фінансово-економічні показники діяльності ТОВ «Prettl-Кабель Україна» за період 2018-2020 рр. наведено в Додатках І, К, Л.

Звернувши свою увагу на результати діяльності досліджуваного підприємства (таблиця 2.2), ми розглянемо зміни у фінансово-економічній діяльності ТОВ «Prettl-Кабель Україна». За досліджуваний період обсяги реалізації продукції зазнали певних змін. Отже, чистий дохід від реалізації продукції збільшився у 2020 році в порівнянні з 2018 р. на 21 010 тис. грн, або у 1,1 рази. Разом з тим, в звітному році зросла і собівартість реалізованої продукції: з 170 515 тис. грн. в 2018 році до 178 858 тис. грн. – в 2020 році. Тобто, збільшення склало 8 343 тис. грн. або 1,05 рази. Відповідно, такі зміни призвели до збільшення суми отриманого валового прибутку на 12 667 тис. грн. (або у 1,5 рази).

Таблиця 2.2

Результати фінансово-економічної діяльності ТОВ «Prettl-Кабель Україна», тис. грн.

№ з/п	Показники	Роки			Різниця 2020 до 2018 рр., +-	Відношення 2020 до 2018 рр., %
		2018	2019	2020		
1.	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	194 174	210 752	215 184	+21 010	в 1,1 р.б.
2.	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	170 515	188 573	178 858	+8 343	в 1,05 р.б.
3.	Валовий прибуток (збиток)	23 659	22 179	36 326	+12 667	в 1,5 р.б.
4.	Фінансовий результат від операційної діяльності	9 696	3 575	15 555	+5 944	в 1,6 р.б.
5.	Фінансовий результат до оподаткування	9 961	3 827	15 640	+5 679	в 1,6 р.б.
6.	Чистий фінансовий результат	7 756	1 508	12 677	+4 921	в 1,6 р.б.

Джерело: сформовано автором на основі даних дод. М, Н, О

Відповідно до зростання результативності операційної діяльності ТОВ «Prettl-Кабель Україна» за період 2018-2020 років у 21,8 разів, фінансовий результат від діяльності підприємства до оподаткування та сума чистого

прибутку зросли за аналізований період теж – у 1,6 рази, що є позитивним результатом.

Платоспроможність є одним з головних критеріїв фінансового стану підприємства, тобто готовність здійснювати без затримки першочергові платіжні зобов'язання за рахунок наявних коштів та поточних надходжень від господарської діяльності. Підприємство буде вважатися платоспроможним, якщо сума готівки, дебіторської заборгованості та інших легко ліквідних активів більша або дорівнює першочерговим платіжним зобов'язанням. Використовуючи дані таблиця 2.3., зробимо аналіз динаміки основних показників платоспроможності.

Таблиця 2.3

Показники ліквідності ТОВ «Prettl-Кабель Україна»

№ з/ п	Показники	Алгоритм розрахунку	Роки			Різниця 2020 до 2018 pp., +/-
			2018	2019	2020	
1.	Величина власного капіталу	Підсумок звіту про власний капітал	46 233	47 741	47 741	+1 508
2.	Маневреність грошових коштів	Грошові кошти / Власний капітал	0,35	0,2	0,2	-0,15
3.	Коефіцієнт покриття загальний	Оборотні активи / Поточні зобов'язання	1,9	2,2	2,4	+0,5
4.	Коефіцієнт поточної ліквідності	Грошові кошти та їх еквіваленти / Поточні зобов'язання	0,4	0,4	0,3	-0,1
5.	Коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможність)	Грошові кошти / Поточні зобов'язання	0,48	0,41	0,31	-0,2
6.	Частка оборотних коштів у активах	Оборотні активи / Всього активів	0,8	0,8	0,85	+0,05
7.	Частка запасів у оборотних активах	Запаси / Оборотні активи	0,2	0,3	0,24	+0,04

Джерело: сформовано автором на основі даних дод. М, Н, О

Загальний коефіцієнт покриття на початку досліджуваного періоду становив 1,9 і впродовж трьох років, він збільшився до 2,4, тобто, це є позитивний ріст. Основним фактором, який забезпечив таке збільшення, були

випереджаючі темпи збільшення поточних активів порівняно з ростом поточної заборгованості. Для кредиторів, інвесторів і постачальників така ситуація є цілком задовільною, оскільки підприємство має значні суми вільних ресурсів, які формуються за рахунок власних джерел. Однак для підприємства значне нагромадження засобів, вилучення їх у дебіторську заборгованість не завжди бажане, оскільки знижує результативність використання активів.

Відповідно, з таблиці бачимо, що коефіцієнт абсолютної ліквідності у 2018 році становив 0,48, а у 2020 — 0,31. Теоретично вважається, що достатнім значенням для коефіцієнта терміновості є 0,2, оскільки не всі кредитори одночасно пред'являють свої вимоги. Однак величина показника на кінець аналізованого періоду дуже низька і свідчить про те, що швидколіквідними активами підприємство може покрити лише 3 відсотків платіжних вимог. Дане зростання коефіцієнта терміновості пов'язане як із збільшенням готівки, так і зі скороченням суми залучених коштів, причому перших випереджаючими темпами.

Оцінка фінансового стану на основі показників, на величину яких впливає сума дебіторської заборгованості, повинна бути продумана і тому, що збільшується період інкасації дебіторської заборгованості.

Аналіз даних табл. 2.4. показує, що величина коефіцієнта концентрації власного капіталу у ТОВ «Prettl-Кабель Україна» зросла за досліджуваний період – з 0,58 до 0,76 п. у 2018 та 2020 роках відповідно, звідки можна зробити висновок — менше половини майна підприємства сформовано за рахунок позикових джерел коштів. Впродовж досліджуваного періоду для підприємства, коефіцієнт фінансової залежності зменшився – з 1,73 до 1,32 на кінець 2020 року, що на 0,41 менше у порівнянні з 2018 роком. Коефіцієнт концентрації залученого капіталу знизився за аналізований період на 0,01 п.

Таблиця 2.4

Показники фінансової стійкості ТОВ «Prettl-Кабель Україна»

№ з/ п	Показники	Порядок розрахунку	Роки			Різниця 2020 до 2018 рр., +/-
			2018	2019	2020	
1.	Коефіцієнт реальності вартості основних засобів у майні підприємства	(Вартість ОЗ - сума амортизації) / Вартість майна підприємства за підсумком балансу	0,71	0,83	0,64	-0,07
2.	Коефіцієнт концентрації власного капіталу	Власний капітал / Активи	0,58	0,65	0,76	+0,18
3.	Коефіцієнт фінансової залежності	Активи / Власний капітал	1,73	1,53	1,32	-0,41
4.	Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	Залучений капітал / Всього коштів підприємства	0,05	0,05	0,04	-0,01
5.	Коефіцієнт довгострокового залучення позикових засобів	Довгострокові зобов'язання / (Довгострокові зобов'язання + Власний капітал)	-	-	-	-

Джерело: сформовано автором на основі даних дод. М, Н, О

Далі визначимо динаміку оборотності запасів і дебіторської заборгованості шляхом розрахунку відносних показників: коефіцієнта оборотності запасів, коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості та інших (табл. 2.5).

Коефіцієнт оборотності запасів дає можливість встановити швидкість обороту запасів для забезпечення виконання завдання з продажу (реалізації) готової продукції (товарів, робіт, послуг). Чим більше значення цього коефіцієнта, тим вищий рівень оборотності запасів, що позитивно відображається на забезпеченні обсягу реалізації продукції.

Так, оборотність готової продукції у ТОВ «Prettl-Кабель Україна» у 2018 році складала 330 п., проте у 2020 році значення показника зменшилось до 136 об. відповідно, що можна пояснити в основному збільшенням обсягів готової продукції.

Таблиця 2.5

Показники ділової активності ТОВ «Prettl-Кабель Україна»

№ з/п	Показники	Порядок розрахунку	Роки			2020 до 2018 pp., +/-
			2018	2019	2020	
1.	Оборотність капіталу	Чиста виручка від реалізації / Підсумок балансу	2,86	2,88	2,29	-0,14
2.	Оборотність мобільних засобів	Чиста виручка від реалізації / Підсумок I та II розділів активу балансу	2,86	2,88	2,29	-0,14
3.	Оборотність матеріальних оборотних засобів	Чиста виручка від реалізації / Підсумок II розділу активу балансу	3,07	3,73	2,69	-0,38
4.	Оборотність готової продукції	Чиста виручка від реалізації / Готова продукція	330	71	136	-194
5.	Оборотність дебіторської заборгованості	Виручка від реалізації / Дебіторська заборгованість	2,8	1,8	0,8	-2
6.	Середній строк обороту дебіторської заборгованості	360*Дебіторська заборгованість / Виручка від реалізації	45	60	67	+22
7.	Оборотність кредиторської заборгованості	Виручка від реалізації / Кредиторська заборгованість	13	54	71	+58
8.	Середній строк обороту кредиторської заборгованості	360*Кредиторська заборгованість / Виручка від реалізації	27	7	5	-22
9.	Фондовіддача необоротних активів	Виручка від реалізації / Необоротні активи	1,4	1,3	2,5	+1,1
10.	Оборотність власного капіталу	Виручка від реалізації / Власний капітал	0,5	0,5	0,6	+0,1

Джерело: сформовано автором на основі даних дод. М, Н, О

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості показує, скільки оборотів здійснено за рік коштами, вкладеними у розрахунки. У даному випадку чим більша кількість оборотів, тим швидше підприємство отримує кошти від своїх боржників (дебіторів). Значення цього коефіцієнта

понизилось – із 2,8 до 0,8 п. у 2018 та 2020 роках відповідно. За допомогою цього показника можна розрахувати так званий «період інкасації», тобто час, впродовж якого дебіторська заборгованість обернеться на грошові кошти. Для цього тривалість звітного періоду (1 рік) розділимо на коефіцієнт оборотності. Такий період інкасації, тобто, час очікування підприємством одержання грошей від дебіторів становив 45 днів у 2018 році та лише 67 днів у 2020 році відповідно.

Якщо підприємство не може забезпечити самофінансування, воно змушене взяти кредит. Тому кредиторська заборгованість показує тимчасове залучення в оборот кредитів на умовах їх повернення.

Однак, якщо термін погашення кредитів перевищуватиме строк погашення дебіторської заборгованості, то зростання кредиторської заборгованості випереджатиме зростання дебіторської, що призведе до погіршення фінансового стану підприємства.

На підприємстві для розподілу обов'язків між працівниками передбачено посадові інструкції, в яких зазначено права та обов'язки кожного працівника.

У ТОВ «Prettl-Кабель Україна» застосовується ручна форма обліку з використанням окремих елементів автоматизованої системи обліку.

Головними регістрами для ведення синтетичного обліку є журнали-ордери у розрізі рахунків. Вони побудовані наступним чином: дебетова частина журналу ордеру відображається у Відомості до журналу-ордеру по рахункам, а кредитова у Журналі-ордері по рахунку. Ці журнали побудовані за кредитовою ознакою, тобто кредитові обороти по рахункам збираються в одному журналі, а дебетові обороти по рахунках знаходять відображення в різних журналах.

2.2. Організація первинного обліку основних засобів

Із основними засобами як об'єктом обліку пов'язані багато питань у сучасній економіці: недостатня конкурентоспроможність продукції у зв'язку

з надмірним фізичним і моральним зносом устаткування; не повна загрузка виробничих потужностей; необґрутоване дроблення майнових комплексів; низькі фондовіддача і інвестиційна активність; недостатньо реальна оцінка активів. Посилюється вплив обліку основних засобів як на фінансовий стан суб'єктів господарювання, так і на якість представленої ним звітності.

Бухгалтерський облік основних засобів на ТОВ «Prettl-Кабель Україна», має на меті своєчасний контроль за наявним станом основних засобів, правильне та своєчасне документальне висвітлення в обліку надходження об'єктів, їх переміщення із одного цеху до іншого, зі складу в склад, раціональне використання, вибуття; своєчасне відображення в обліку зносу (амортизація) основних засобів; відображення в обліку витрат на проведений ремонт основних засобів та виявлення непотрібних та морально застарілих необоротних активів.

Визначення первісної вартості об'єктів відбувається на стадії їх надходження, враховуючи спосіб їх отримання. Надходження основних засобів на ТОВ «Prettl-Кабель Україна» відбувається через: придбання; отримання безплатно; внесення засновниками; оприбуткування надлишків при інвентаризації.

Введення в експлуатацію об'єктів на підприємстві здійснюється комісією, призначеною для цієї цілі наказом керівника. На ТОВ «Prettl-Кабель Україна» діють комісії, до складу яких включено головного механіка, інженера по техніці безпеки, бухгалтера, матеріально-відповідальну особу, якій передається в експлуатацію об'єкт основних засобів. Комісія здійснює огляд об'єкта, складає необхідні документи, які є основним джерелом інформації для контролю та відображення фактів здійснення господарських операцій.

Основними завданнями організації обліку наявності та руху основних засобів є:

- контроль за збереженням основних засобів;
- правильне і своєчасне документальне оформлення та відображення

в реєстрах обліку надходження, внутрішнього переміщення і вибуття об'єктів основних засобів;

- правильне обчислення та відображення в обліку сум зносу (амортизації);
- контроль за витратами на ремонт основних засобів, ефективністю використання основних засобів;
- отримання документально обґрунтovаних даних про наявність та рух основних засобів за місцями їх експлуатації, а також в розрізі осіб, відповідальних за їх збереження;
- виявлення результатів від реалізації об'єктів основних засобів або іншого їх вибуття.

Облік необоротних активів повинен бути організований на всіх етапах їх руху. Загальна схема обліку основних засобів наведена на рис. 2.2.

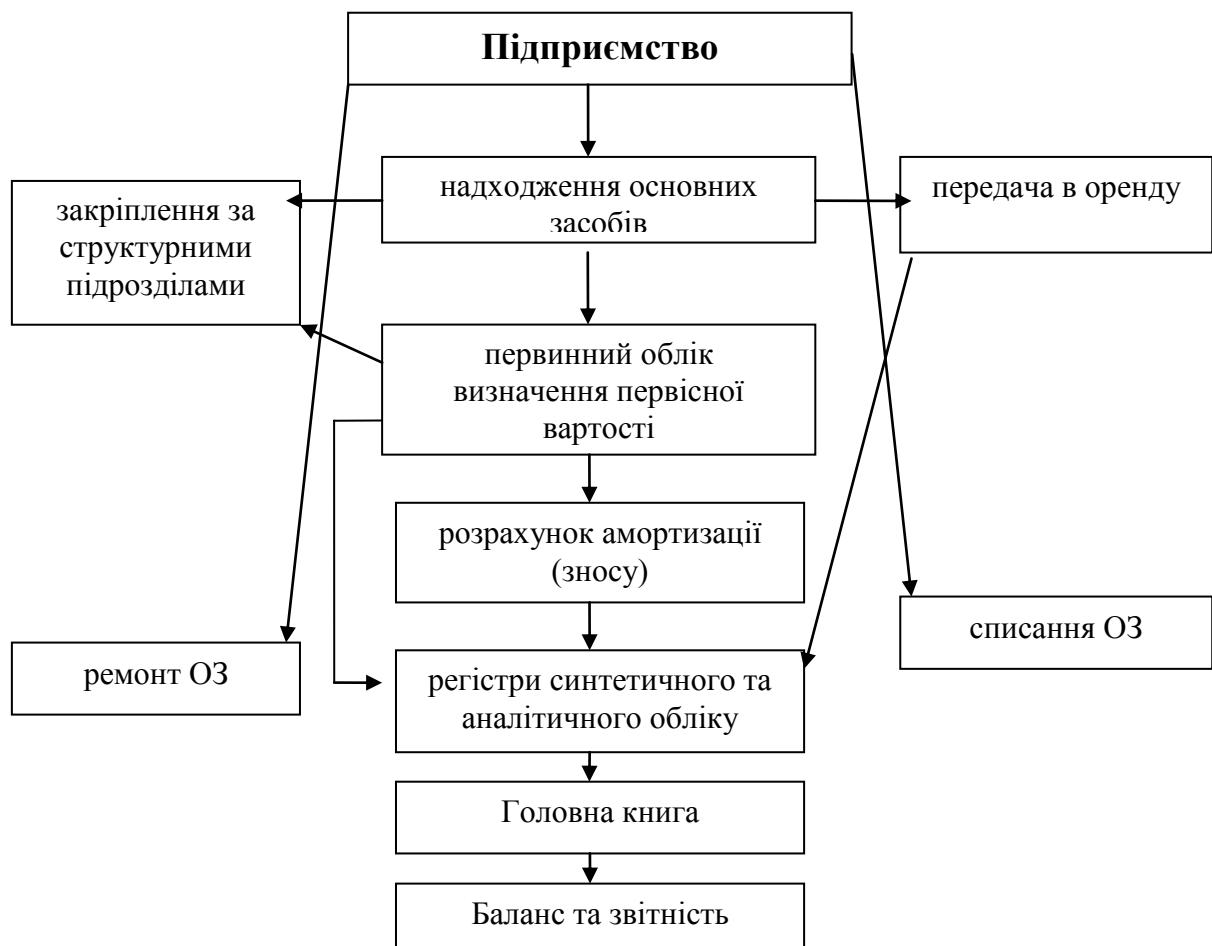

Рис. 2.2. Схема організації обліку основних засобів

Джерело: сформовано автором на основі даних [39]

Правильність відображення обліку та контроль за його веденням на кожному підприємстві забезпечується наказом про облікову політику, який в обов'язковому порядку повинен містити розділ про облік основних засобів та інших необоротних матеріальних активів (рис. 2.3).

Окремими складовими розпорядчого документа про облікову політику підприємства є порядок визначення ліквідаційної вартості основних засобів та становлення строків корисного використання (експлуатації) основних засобів і нематеріальних активів.

Рис. 2.3. Основні положення з обліку основних засобів, що наводяться в наказі про облікову політику

Джерело: сформовано автором на основі даних [8, с.412]

На кожен документ складають оперограму або документограму (табл. 2.4).

В основі належної організації бухгалтерського обліку основних засобів на підприємстві, у відповідності з нормативною базою України, є внутрішній

нормативний документ підприємства про облікову політику.

Таблиця 2.4

**Оперограма (документограма) накладної на внутрішнє
переміщення основних засобів**

№ з/п	Назва роботи	Виконавець		
		Підрозділ, що передає	Бухгалтерія	Підрозділ- одержувач
1	Складання накладної	•		
2	Передавання інвентарної картки в картотеці аналітичного обліку	•		
3	Відображення пересування в інвентарній книзі		•	
4	Позначення про вибуття основних засобів в інвентарній книзі		•	
5	Запис в інвентарному описі про пересування об'єкта			•

Джерело: сформовано автором на основі даних [39]

Основні первинні документи з обліку руху основних засобів, які використовуються у ТОВ «Prettl-Кабель Україна». Важливим етапом організації обліку, і в тому числі основних засобів, є правильне заповнення первинних документів, основні вимоги до якого розкриті в Положенні про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджено наказом МФУ від 24.05.1995 №88 [40].

Усі господарські операції з ОЗ мають бути оформлені первинними документами, які розкривають інформацію про:

- називу первинного документа, яка характеризує оформлену господарську операцію;
- дату складання;
- називу установи, від імені якої складено документ;
- зміст, кількісні та вартісні показники обсягу господарської операції;
- називу об'єкта ОЗ, його інвентарний номер, дату початку і місце експлуатації, термін корисного використання;
- технічну характеристику (площа, обсяг, місткість, потужність тощо) та вартість об'єкта ОЗ, його переоцінку, ремонт, поліпшення та амортизацію;

- посади осіб, які здійснювали господарську операцію, оформлювали та підписували первинні документи;
- перелік технічної документації, яку передають (приймають) разом з об'єктом ОЗ, вид і кількість дорогоцінних металів, що містяться в об'єкті ОЗ;
- походження коштів (власні, цільові), використаних для придбання, будівництва і поліпшення ОЗ, та про безоплатно одержані ОЗ;
- особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати осіб, які брали участь у здійсненні господарської операції.

При введені в експлуатацію та зарахуванні до складу основних засобів окремих об'єктів заповнюють «Акт приймання передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів» (форма № ОЗ-1).

На підприємстві ТОВ «Prettl-Кабель Україна» для первинного обліку основних засобів використовують форми первинних документів, що схематично відображені на рис. 2.5.

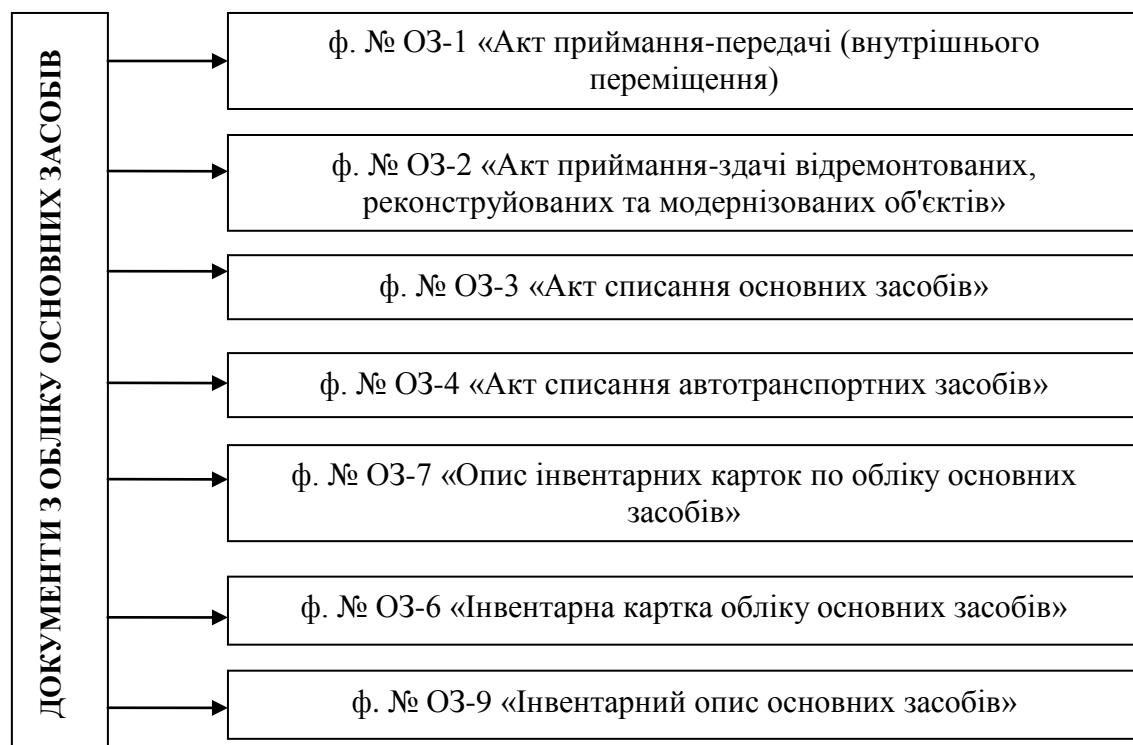

Рис. 2.5. Документи з обліку основних засобів у ТОВ

Джерело: сформовано автором на основі даних [39]

Відповідно, раціональна організація руху документів передбачає встановлення максимально коротких відрізків часу на:

- передавання й обробку;
- визначення конкретних строків передавання документа від виконавця до виконавця, від одного сектора обліку на інший;
- від бухгалтерії до обчислювального центру тощо.

Первинні документи з обліку основних засобів, на підставі яких господарські операції відображаються у бухгалтерському обліку, наведено у таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

«Первинні документи з обліку основних засобів»

Назва господарської операції	Первинні документи
Придбання	Видаткова накладна, первинний документ довільної форми із зазначенням обов'язкових реквізитів, передбачених ч. 2 ст.9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (ЗУ № 996), касовий чек, товарний чек
Безоплатне одержання	Видаткова накладна, первинний документ довільної форми із зазначенням обов'язкових реквізитів, передбачених ч. 2 ст.9 ЗУ № 996
Оперативна оренда	Акт приймання-передачі основних засобів
Фінансова оренда	Первинний документ довільної форми із зазначенням обов'язкових реквізитів, передбачених ч. 2 ст.9 ЗУ № 996
Введення в експлуатацію	Первинний документ довільної форми із зазначенням обов'язкових реквізитів, передбачених ч. 2 ст.9 ЗУ № 996
Внутрішнє переміщення із одного цеху (відділу, дільниці) в інший	Первинний документ довільної форми із зазначенням обов'язкових реквізитів, передбачених ч. 2 ст.9 ЗУ № 996
Продаж іншій фізичній чи юридичній особі	Первинний документ довільної форми із зазначенням обов'язкових реквізитів, передбачених ч. 2 ст.9 ЗУ № 996
Безоплатна передача іншій фізичній чи юридичній особі	Первинний документ довільної форми із зазначенням обов'язкових реквізитів, передбачених ч. 2 ст.9 ЗУ № 996
Нарохування амортизації	Первинний документ довільної форми із зазначенням обов'язкових реквізитів, передбачених ч. 2 ст.9 ЗУ № 996, Відомість нарахування амортизації основних засобів
Передача, установка та пуск будівельних машин та наступний їх демонтаж і передача	Первинний документ довільної форми із зазначенням обов'язкових реквізитів, передбачених ч. 2 ст.9 ЗУ № 996
Списання (в тому числі внаслідок повені, пожежі, тощо), ліквідація, нестачі, крадіжки	Первинний документ довільної форми із зазначенням обов'язкових реквізитів, передбачених ч. 2 ст.9 ЗУ № 996

Ремонт	Первинний документ довільної форми із зазначенням обов'язкових реквізитів, передбачених ч. 2 ст.9 ЗУ № 996
Модернізація, реконструкція, добудова, дообладнання	Первинний документ довільної форми із зазначенням обов'язкових реквізитів, передбачених ч. 2 ст.9 ЗУ № 996

Джерело: сформовано автором на основі даних [39]

Форма ОЗ-1 «Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів» застосовується на підприємстві «Prettl-Кабель Україна», для оформлення зарахування до складу основних засобів окремих об'єктів, для обліку введення основних засобів в експлуатацію, за винятком тих випадків, коли введення об'єктів у дію повинно, у відповідності з діючим законодавством оформлятися в особливому порядку, для оформлення внутрішнього переміщення основних засобів із одного відділу в інший, для оформлення передачі основних засобів зі складу (із запасу) в експлуатацію, а також для виключення із складу основних засобів при передачі іншому підприємству.

При оформленні приймання основних засобів акт (накладна) складається в одному примірнику на кожний окремий об'єкт приймальною комісією, призначеною розпорядженням керівника підприємства. Акт (накладна), після його оформлення, з прикладеною технічною документацією, що відноситься до даного об'єкта, передається до бухгалтерії підприємства, підписується головним бухгалтером та затверджується керівником підприємства, організації чи особами, на те уповноваженими.

При безоплатній передачі основних засобів іншому підприємству акт складається у двох примірниках (для підприємства, що здає та приймає основні засоби). При передачі основних засобів іншому підприємству за плату акт складається у трьох примірниках: перші два у ТОВ «Prettl-Кабель Україна» (де перший примірник додається до звіту, а другий — до повідомлення на передачу та для акцепту), третій примірник передається особі, що приймає основні засоби.

Для підтримання основних засобів у технічно-справному стані їх передають на ремонт, такі операції також відображають в первинному обліку.

На час ремонту об'єкти вилучають із процесу виробництва, а після його завершення знову відображають у складі основних засобів.

При цьому складають «Акт прийому-передачі відремонтованих, реконструйованих і модернізованих об'єктів» (форма ОЗ-2). Акт, у одному примірнику, підписується працівником відділу (цеху), який відповідальний за приймання основних засобів та представником цеху (підприємства), який виконував ремонт, модернізацію чи реконструкцію, та передається до бухгалтерії, де акт підписується головним бухгалтером і затверджується директором підприємства. На основі акту вносяться до технічного паспорта відповідного основного засобу зміни до характеристик об'єкта, пов'язані із капітальним ремонтом, модернізацією та реконструкцією. Якщо ж ремонт здійснювався сторонньою організацією, акт складають у двох примірниках. Один із них передають в бухгалтерію, інший – виконавцеві робіт.

Після закінчення ремонтних заходів основних засобів виписують акт здачі, а при прийнятті – акт приймання. На підставі цих документів (форма ОЗ-2) бухгалтерія записує в інвентарних картках інформацію про здійснення капітального ремонту, реконструкції чи модернізації, а в технічному паспорті зазначає зміни у технічній характеристиці властивостей об'єкта, що з'явилися після виконання ремонту.

Для контролю за станом і рухом основних засобів кожному об'єкту у момент введення в експлуатацію надають інвентарний номер. На підприємстві ТОВ «Prettl-Кабель Україна» як інвентарний використовують порядковий номер надходження об'єкта. Цей спосіб нумерації не передбачає жодного інформаційного навантаження.

Вважаємо, що доцільно було б встановлювати інвентарні номери так, щоб вони відображали певну інформацію, яка б характеризувала об'єкт. Зважаючи на велику кількість облікових об'єктів основних засобів,

оптимальною величиною інвентарного номера, на нашу думку, може бути десять знаків.

В інвентарному номері необхідно відобразити шифр рахунка та субрахунка бухгалтерського обліку, а також окремий шифр, що присвоюється для групи та підгрупи об'єктів основних засобів, а далі, відповідно, відображати порядковий номер надходження предметів для кожної підгрупи.

Надаючи інвентарному номеру такого інформаційного навантаження, можливо визначити необхідні дані про об'єкт, а також належність об'єкта до тої чи іншої групи та підгрупи.

Форма ОЗ-3 «Акт списання основних засобів» застосовується у ТОВ «Prettl-Кабель Україна» для оформлення вибуття основних засобів (крім автотранспортних засобів) при повному або частковому їх списанні.

Акт складається у двох примірниках комісією, призначеною керівником підприємства, затверджується керівником або особою, на те уповноваженою. Перший примірник акта передають до бухгалтерії, другий залишається у особи, відповідальної за зберігання основних засобів та є підставою для здачі на склад запчастин, що залишилися в результаті їх списання, а також матеріалів, металобрухту тощо.

Витрати по списанню, а також вартість матеріальних цінностей, що надійшли від зносу та розбирання будинків, споруд, демонтажу обладнання тощо, відображають в акті в розділі «Розрахунок результатів списання об'єктів».

Форма ОЗ-4 «Акт на списання автотранспортних засобів» застосовується на підприємстві для оформлення списання автомобіля вантажного чи легкового, причепа чи напівпричепа при їх ліквідації. Акт складається у двох примірниках та підписується комісією, що призначається керівником підприємства і затверджується керівником чи особою, на те уповноваженою. Перший примірник передається до бухгалтерії, другий залишається у особи, відповідальної за зберігання основних засобів, та є

підставою для здачі на склад матеріальних цінностей та металобрухту, що залишився в результаті списання.

Форма ОЗ-6 «Інвентарна картка обліку основних засобів» застосовується у «Prettl-Кабель Україна» для обліку всіх видів основних засобів, а також для групового обліку однотипних об'єктів основних засобів, що надійшли в експлуатацію в одному календарному місяці та таких, що мають одне і те ж виробничо-господарське призначення, технічну характеристику та вартість.

Інвентарна картка ведеться в бухгалтерії «Prettl-Кабель Україна» на кожний об'єкт чи групу об'єктів. У випадку групового обліку картка заповнюється шляхом позиційних записів окремих об'єктів основних засобів. Форма заповнюється в одному примірнику на основі «Акта (накладної) приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів» (форма ОЗ-1), технічної та іншої документації.

Підставою для відміток про вибуття об'єктів основних засобів при передачі їх іншому підприємству, а також про переміщення всередині ТОВ є «Акт (накладна) приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів» (форма № ОЗ-1); при списанні об'єкта основних засобів внаслідок старіння чи зносу — «Акт на списання основних засобів» (форма № ОЗ-3). Записи про закінчені роботи по добудові, дообладненні, реконструкції та модернізації, ремонту об'єкта ведуться в картці на підставі «Акта приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів» (форма № ОЗ-2).

Форма ОЗ-7 «Опис інвентарних карток по обліку основних засобів» застосовується для реєстрації інвентарних карток обліку основних засобів. Опис складається в одному примірнику бухгалтерією підприємства в цілях контролю за зберіганням інвентарних карток. Записи ведуться в розрізі класифікаційних видів основних засобів.

На основі підсумкових даних цих карток заповнюються звітні форми з руху основних засобів.

Схему документообігу по надходженню об'єкта на ТОВ «Prettl-Кабель Україна» можна представити у вигляді, що наведено на рис. 2.6.

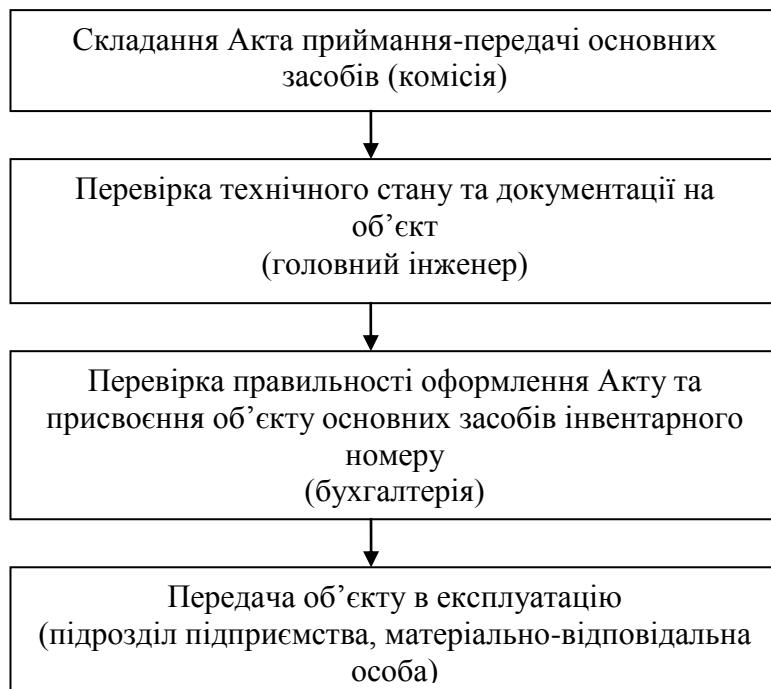

Рис. 2.6. Послідовність документообігу при надходженні на ТОВ «Prettl-Кабель Україна» об'єкту основних засобів

Джерело: сформовано автором на основі даних [39]

Отже, основні завдання організації обліку основних засобів на ТОВ «Prettl-Кабель Україна» полягають у наступному: організація чіткого документування операцій з основними засобами; своєчасна та повна реєстрація даних в реєстрах аналітичного обліку; розробка графіку документообігу для документів, що підтверджують стан та рух основних засобів, та доведення цієї інформації до виконавців; вибір облікових реєстрів, у яких відображається стан та рух основних засобів. Розглянута організація обліку основних засобів створює належні умови для своєчасного та повного відображення у обліку операцій, пов'язаних з наявністю, рухом та управлінням основних засобів підприємства з метою ефективного їх використання.

Для всіх первинних документів у ТОВ «Prettel-Кабель Україна» складають графік документообігу (таблиця 2.8.).

Таблиця 2.8

Графік документообігу з обліку основних засобів у ТОВ «Prettel-Кабель Україна»

№ п/п	Назва документа	Шифр документа	Створення документа				Обробка документа		Зберігання документа	
			Операція, що реєструється та мета документа	Відповідальна особа, що виписує документ	Підтвірджувальні підписи	Кількість екземплярів, куди передається кожен екземпляр	Сроки передачі в обробку	Виконавець, який відповідає за обробку	Поточне місце зберігання	Відповідальний за зберігання
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Акт приймання - передачі	OЗ-1	Приймання або передача основних засобів	Комісія	Керівник підприємства	Внутрішнє переміщення - 2 шт.: в бухгалтерію та здавачу При купівлі - 3 шт	На дату приймання	Бухгалтер по необоротним активам	Бухгалтерія	Бухгалтер по необоротним активам
2.	Акт приймання - здачі відремонтованих, реконструйованих об'єктів ОЗ	OЗ-2	При прийнятті відремонтованих, реконструйованих об'єктів ОЗ	Особа, яка уповноважена прийняти об'єкт	Керівник підприємства	Власними силами - 1 шт. Сторонніми організаціями - 2 шт.	На дату приймання	Бухгалтер по необоротним активам	Бухгалтерія	Бухгалтер по необоротним активам
3.	Акт списання основних засобів	OЗ-3	При списанні	Комісія	Керівник підприємства	Комісією під-ва у 2 прим.: 1- до бухгалтерії, 2 залиш. у особи, відповідальної за зберігання ОЗ та є підставою для здачі на склад запчастин	На день списання	Бухгалтер по необоротним активам	Бухгалтерія	Бухгалтер по необоротним активам

Продовження таблиці 2.8

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
4.	"Інвентарна картка обліку основних засобів"	OЗ-6	При вводі в експлуатації	Бухгалтер по необоротним активам	Головний бухгалтер	1 примірник в бухгалтерії	За фактом настання події, наступного дня після затвердження	Бухгалтер по необоротним активам	Бухгалтерія	Бухгалтер по необоротним активам
5.	"Опис інвентарних карток по обліку основних засобів"	OЗ-7	Прияві нових інвентарних карток	Бухгалтер по необоротним активам	Головний бухгалтер	1 примірник в бухгалтерії	Не рідше 1 разу квартал	Бухгалтер по необоротним активам	Бухгалтерія	Бухгалтер по необоротним активам
6.	"Картка обліку руху основних засобів"	OЗ-8	При наявності руху ОЗ		Керівник підприємства	1 примірник в бухгалтерії	За фактом руху ОЗ		Бухгалтерія	Бухгалтер по необоротним активам
7.	"Інвентарний список Основних засобів"	OЗ-9	Приймання або передача основних засобів		Керівник підприємства	1 примірник в бухгалтерії	За фактом руху ОЗ		Бухгалтерія	Бухгалтер по необоротним активам
8.	"Розрахунок амортизації основних засобів"	OЗ-15	Знос ОЗ		Керівник підприємства	1 примірник в бухгалтерії	1 раз в місяць		Бухгалтерія	Бухгалтер по необоротним активам

Джерело: сформовано автором на основі даних [39]

Працівники бухгалтерії зобов'язані розробити та надати, в строки, які встановлені графіком документообігу, первинні документи, що стосуються сфери їх відповідальності. Для цього у кожного працівника є витяг з графіка документообігу, в якому наводиться перелік первинних документів, що стосуються саме його обов'язків, строки їх складання та передачі, підрозділи підприємства, до яких передаються ці документи.

2.3. Організація синтетичного та аналітичного обліку ОЗ

Синтетичний облік основних засобів на ТОВ «Prettl-Кабель Україна» бухгалтерія здійснює згідно з типовим Планом рахунків (робочий план рахунків відсутній на Виробничому підрозділі) на відповідному рахунку 10,

що має назву «Основні засоби» та призначений для обліку наявності і руху як власних так і орендованих основних засобів.

За дебетом відображають надходження основних засобів за первісною вартістю; суму витрат, пов'язаних з покращенням об'єкту; суму дооцінки. За кредитом – вибуття основних засобів; суму уцінки.

Рахунок 13 «Знос необоротних активів» (регулюючий, контрактивний) використовується для узагальнення інформації про нараховану амортизацію та дооцінки зносу. Призначено для узагальнення інформації про нараховану амортизацію. За кредитом відображають нарахування амортизації, за дебетом – зменшення суми зносу.

З метою визначення Виробничим підрозділом первісної вартості необоротних активів застосовується 15 рахунок «Капітальні інвестиції». Формується вартість придбаного об'єкту, за дебетом цього рахунку відображають збільшення витрат на придбання або створення матеріальних активів; за кредитом – їх зменшення.

Щодо обліку інших необоротних матеріальних активів, до яких відносять будь які спеціальні інструменти чи пристрій, організаційну техніку чи офісні принадності на Виробничому підрозділі то він формується з використанням субрахунку 112, який називається «Малоцінні та необоротні матеріальні активи». Згідно з положеннями облікової політики Виробничого підрозділу до малоцінних та необоротних матеріальних активів належать предмети термін використання яких складає більше одного року та вартість їх не перевищує 6000 грн.

Вартість основних засобів у ТОВ «Prettl-Кабель Україна» збільшується внаслідок надходження їх в результаті:

- придбання у постачальників;
- виконання будівельно-монтажних робіт;
- виготовлення основних засобів на власному підприємстві;
- безоплатної передачі (надходження) від юридичних і фізичних осіб;
- виявлення надлишків основних засобів у процесі інвентаризації.

По кредиту рахунка 10 «Основні засоби» відображаються:

- вибуття основних засобів внаслідок реалізації, ліквідації, безоплатної передачі іншим підприємствам;
- часткова ліквідація;
- сума уцінки вартості основних засобів.

Рахунок 10 «Основні засоби» ведеться за субрахунками:

101 «Земельні ділянки»,

102 «Капітальні витрати на поліпшення земель»

103 «Будинки і споруди»,

104 «Машини й обладнання»,

105 «Транспортні засоби»,

106 «Інструменти, прилади та інвентар»,

107 «Тварини»,

108 «Багаторічні насадження»,

109 «Інші основні засоби».

Синтетичний облік основних засобів на ТОВ «Prettl-Кабель Україна» передбачає формування на підставі даних за завітний період (з первинних документів та зведених регістрів) журналу-ордеру №4. В кінці місяця підсумки кредитових оборотів переносять в Головну книгу.

Узагальнену інформацію про основні засоби за підсумками звітного періоду ТОВ «Prettl-Кабель Україна» розкриває у звітності у ф. 1 «Звіт про фінансовий стан (Баланс)» у розділі I «Необоротні активи» (рядках 1010-12), ф.5 «Примітки до річної фінансової звітності» у II розділі.

У ф.1 рядок 1011 відображають первісну вартість основних засобів, рядок 1012 – суму амортизації, рядок 1010 – залишкову вартість як різницю між рядками 1011 та 1012. За рядком 1005 «Незавершені капітальні інвестиції» розкривають інформацію про вартість незавершених капітальних інвестицій на дату балансу. До підсумку балансу включається залишкова вартість.

У ф. 5 у розрізі кожної групи основних засобів зазначають:

- вартість (первісна або переоцінена), за якою основні засоби відображені в балансі;
- методи амортизації і терміни корисного використання;
- наявність та рух основних засобів у звітному році;
- первісна (переоцінена) вартість та сума зносу на початок звітного року;
- суму зміни первісної (переоціненої) вартості та зносу основних засобів у результаті переоцінки;
- первісна (переоцінена) вартість та сума зносу основних засобів, які вибули;
- суму нарахованої амортизації;
- інші зміни первісної (переоціненої) вартості та сума зносу основних засобів;
- первісна (переоцінена) вартість та сума зносу на кінець звітного року.

Аналітичний облік основних засобів ведеться по кожному об'єкту окремо.

Основні засоби відображаються по дебету рахунка 10 в момент їх надходження на підприємство, але лише у випадку, якщо об'єкт основний засіб:

- не потребує монтажу;
- вводиться в експлуатацію відразу ж після надходження на підприємство.

Якщо об'єкт основних засобів не відповідає вищевказаним вимогам, тоді для відображення надходження основних засобів використовується рахунок 15 «Капітальні інвестиції». Відображення рахунку 15 «Капітальні інвестиції» на рис. 2.7.

Капітальні інвестиції – це витрати, понесені підприємством у зв'язку із придбанням необоротних активів. Практично в усіх випадках витрати на придбання або виготовлення основних засобів накопичуються по дебету рахунку 15 «Капітальні інвестиції» із кредиту витратних рахунків (в т.ч. авансові платежі для фінансування капітального будівництва), а при введенні

в експлуатацію об'єкта основних засобів ці витрати списуються у дебет рахунку 10 проведенням:

Дебет 10 «Основні засоби» Кредит 15 «Капітальні інвестиції».

При формуванні статутного капіталу підприємства його учасники вносять свою частку не тільки грошовими коштами, але й майном (в т.ч. основними засобами). Первісною вартістю основних засобів, що внесені до статутного капіталу підприємства, визнається погоджена засновниками (учасниками) підприємства їх справедлива вартість.

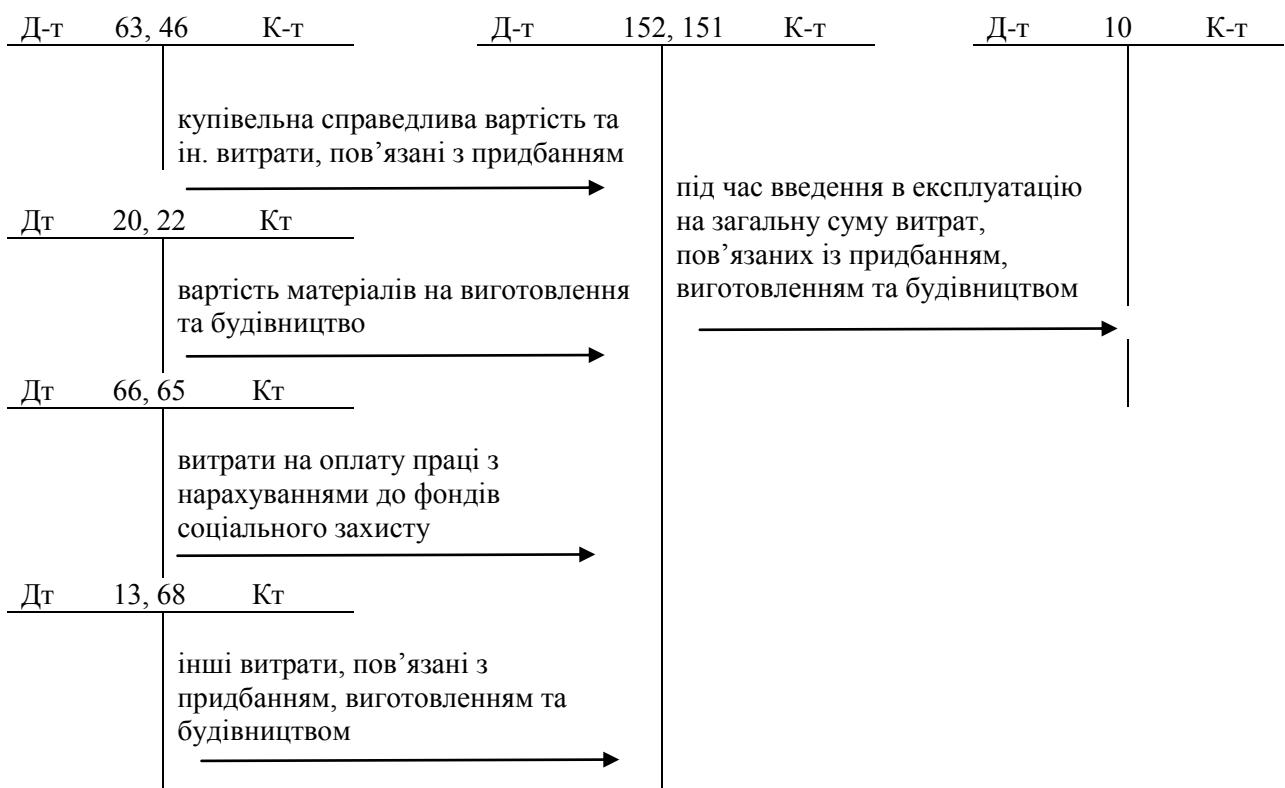

Рис. 2.7. Схема формування первісної вартості основних засобів

Джерело: сформовано автором на основі даних [52]

При створенні підприємства декларується розмір статутного капіталу, що відображається по кредиту рахунка 401 «Статутний капітал» та одночасно відображається заборгованість кожного засновника перед статутним капіталом по дебету відповідного субрахунку рахунка 46 «Неоплачений капітал». В міру погашення заборгованості рахунок закривається.

Оскільки за період 2018-2020 років основні засоби не надходили як внесок до статутного капіталу, то розглянемо типову кореспонденцію рахунків з обліку таких операцій (таблиця 2.9).

Безплатне отримання основних засобів відображається як збільшення додаткового капіталу підприємства по кредиту рахунка 424 «Безплатно одержані необоротні активи».

Таблиця 2.9

Кореспонденція рахунків з обліку надходження основних засобів, внесених засновниками до статутного капіталу

Господарські операції	Дт	Кт
1. Відображені заборгованість засновника	46	40
2. Відображені внесення засновником основного засобу до статутного фонду	152	46
3. Витрати на перевезення основних засобів	152	685
4. Відображені податковий кредит	641	685
5. Здійснено оплату транспортних послуг	685	311
6. Відображені введення основного засобу в експлуатацію	10	152

Джерело: сформовано автором автором на основі даних [52]

За аналізований період у ТОВ «Prettl-Кабель Україна» безоплатного отримання основних засобів не зареєстровано, тому не наводимо кореспонденцію рахунків по відображенням аналогічних операцій в бухгалтерському обліку.

Вибуття основних засобів може відбуватися внаслідок:

- продажу;
- ліквідації;
- безоплатної передачі іншим підприємствам;
- обміну на інші активи;
- внеску до статутного капіталу інших підприємств.

Передусім об'єкти ОЗ, щодо яких прийнято рішення про їх реалізацію, переводять до складу необоротних активів, утримуваних для продажу. Для обліку таких активів призначено спеціальний «запасний» субрахунок 286 «Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу».

Згідно з п. 1 розд. II П(С)БО 27 об'єкти ОЗ визнають утримуваними для продажу, якщо:

- економічні вигоди очікується отримати від їхнього продажу, а не від використання за призначенням;
- вони готові до продажу в їх теперішньому стані;
- їх продаж, як очікується, буде завершено протягом року з дати визнання утримуваними для продажу;
- умови їх продажу відповідають звичайним умовам продажу для подібних активів;
- здійснення їх продажу має високу ймовірність, зокрема, керівництвом підприємства підготовлено відповідний план або укладено твердий контракт про продаж, здійснюється їх активна пропозиція на ринку за ціною, яка відповідає справедливій вартості.

Переводити об'єкт ОЗ до запасів потрібно у тому випадку, коли підприємство не планувало його реалізацію, а причина для продажу виникла несподівано. Річ у тому, що П(С)БО 7 дозволяє списувати об'єкти з балансу як ОЗ тільки в разі їх безоплатної передачі або списання внаслідок невідповідності критеріям визнання активом (п. 33).

Таким чином, будь-якому продажу ОЗ повинно передувати переведення об'єкта на субрахунок 286. Здійснюють таке переведення на дату, коли об'єкт повністю відповідає всім вимогам, установленим п. 1 розд. II П(С)БО 27, таким чином:

- списують суму накопиченої амортизації (Дт 131 – Кт 10);
- відображають переведення об'єкта ОЗ до складу необоротних активів, утримуваних для продажу (Дт 286 – Кт 10).

Після переведення ОЗ до складу необоротних активів, утримуваних для продажу, амортизацію на такі активи не нараховують з місяця, наступного за місяцем вибуття об'єкта зі складу ОЗ.

Якщо утримувані для продажу ОЗ одразу не продані та продовжують обліковуватися на підприємстві, то на дату балансу їх відображають за

найменшою з двох вартостей (не стосується оцінки об'єктів, які оцінюються за справедливою вартістю) – балансовою вартістю або чистою вартістю реалізації (справедливою вартістю активу за вирахуванням очікуваних витрат на його реалізацію).

Суму перевищення балансової вартості активу над такою вартістю включають до складу інших операційних витрат (Дт 946 – Кт 286).

Якщо ж надалі чиста вартість реалізації збільшиться, коригування вартості необоротних активів, утримуваних для продажу, необхідно буде визнати іншими операційними доходами звітного періоду (Дт 286 – Кт 719). Сума доходу при цьому не повинна перевищувати визнаних раніше витрат від коригування балансової вартості необоротних активів, утримуваних для продажу (п. 11 розд. II П(С)БО 27).

При вибутті переоцінених об'єктів ОЗ перевищення сум попередніх дооцінок (вигід від відновлення корисності) над сумаю попередніх уцінок (втрат від зменшення корисності) залишкової вартості необхідно включити до складу нерозподіленого прибутку з одночасним зменшенням капіталу в дооцінках (Дт 411 – Кт 441). При цьому, на нашу думку, цю проводку слід робити в бухобліку за фактом переведення ОЗ на субрахунок 286.

Реалізацію об'єктів ОЗ, переведених до складу необоротних активів, утримуваних для продажу, у бухгалтерському обліку відображають як звичайний продаж оборотних активів.

Дохід від продажу в бухобліку визнають за правилами п. 8 П(С)БО 15. Таким чином, при продажу ОЗ доходи виникають зазвичай після відвантаження об'єктів ОЗ.

Доходи від реалізації ОЗ, визнаних утримуваними для продажу, відображають за кредитом субрахунку 712 «Дохід від реалізації інших оборотних активів». Водночас балансову вартість активу при його реалізації списують до дебету субрахунку 943 «Собівартість реалізованих виробничих запасів».

Коли об'єкт ОЗ «віджив» свій строк, його слід ліквідувати.

Згідно з п. 33 П(С)БО 7, якщо з якихось причин об'єкт ОЗ не відповідає критеріям визнання активом, то його списують з балансу.

Для визначення непридатності ОЗ до подальшого використання та оформлення відповідних первинних документів керівник підприємства створює постійно діючу комісію.

Така комісія здійснює безпосередній огляд об'єкта, що підлягає списанню, встановлює його непридатність до відновлення і подальшого використання, конкретні причини списання об'єкта, визначає можливість використання або реалізації окремих вузлів, деталей та матеріалів, які можуть бути отримані від розбирання (ліквідації) об'єкта, а також здійснює їх оцінку.

Результати роботи комісії обов'язково мають бути документально оформлені. Для цього зазвичай використовують акт списання основних засобів (форма № ОЗ-3) або акт на списання автотранспортних засобів (форма № ОЗ-4), форми яких затверджено наказом № 352. Крім того, для документування списання об'єктів ОЗ можна використовувати відповідні форми документів.

В актах обов'язково має бути запис про те, що комісія визнала подальшу експлуатацію об'єкта за первісним призначенням неможливою. Також наводять підстави для такого висновку.

Крім того, в актах слід відобразити результати ліквідації об'єкта. Зокрема, зазначити вартість отриманих у результаті розбирання об'єкта й оприбуткованих ТМЦ або зробити запис, що ТМЦ, придатні для подальшої експлуатації, не виявлено.

Відповідні записи про вибуття слід зробити також в інвентарній картці обліку основних засобів.

Списання об'єктів ОЗ до затвердження керівником відповідних актів не допускається.

Облік ліквідації всього об'єкта. Як і у випадку з продажем ОЗ, із місяця, наступного за місяцем виведення об'єкта ОЗ з експлуатації, на нього

припиняють нараховувати амортизацію (п. 29 П(С)БО 7). Якщо застосовувався виробничий метод, амортизацію припиняють нараховувати з дати, наступної за датою вибуття об'єкта ОЗ.

А ось у частині відображення ліквідації ОЗ на рахунках бухгалтерського обліку є відмінності від обліку продажу ОЗ. Так, згідно з п. 29 П(С)БО 16 при вибутті активу зі складу ОЗ (тобто списанні) його залишкову вартість відносять до інших витрат того звітного періоду, в якому відбулося вибуття. Таким чином, списання об'єкта ОЗ відображають у бухгалтерському обліку такими записами:

- Дт 131 – Кт 10 – на суму зносу об'єкта ОЗ, що ліквідується;
- Дт 976 – Кт 10 – на залишкову вартість об'єкта ОЗ.

При цьому за дебетом субрахунку 976 відображають також витрати, пов'язані з ліквідацією (демонтажем) об'єкта ОЗ (зарплату працівників, відрахування на соціальні заходи, послуги сторонніх організацій тощо). Це випливає з п. 40 додатка до Методрекомендацій № 561 та Інструкції № 291.

Якщо об'єкт ОЗ повністю замортизовано (його залишкова вартість, що амортизується, досягла нуля), це ще не підстава для його ліквідації (списання).

Причому якщо такий об'єкт не втратив своїх первинних якостей і цілком придатний до експлуатації, підприємство може здійснити його дооцінку.

Якщо списання об'єкта ОЗ відбувається в результаті розкрадання, псування або знищення, слід потребувати з винних осіб відшкодування пов'язаних із цим втрат. Механізм визначення розміру шкоди від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей установлено Порядком № 116.

У разі ліквідації раніше переоціненого об'єкта ОЗ не забудьте включити до складу нерозподіленого прибутку залишок капіталу в дооцінках (якщо суми дооцінок і вигід від відновлення корисності перевищують суми уцінок та втрат від зменшення корисності). Для цього використовуйте

проводку: Дт 411 – Кт 441.

Часткова ліквідація. Іноді трапляється, що ліквідувати повністю увесь об'єкт ОЗ не обов'язково. Так, підприємство може списати окрему складову об'єкта ОЗ, відсутність якої не впливає на здатність усього об'єкта загалом виконувати свої функції, і відобразити в обліку часткову ліквідацію такого об'єкта. У зв'язку з частковою ліквідацією об'єкта ОЗ необхідно зменшити його залишкову вартість

При цьому первісну (переоцінену) вартість об'єкта ОЗ і його знос зменшують, відповідно, на суму первісної (переоціненої) вартості та зносу ліквідованої частини об'єкта (п. 35 П(С)БО 7). Якщо частина, яка ліквідується, не має відокремленої вартості, то її первісну вартість визначають пропорційно якомусь параметру.

Якщо ліквідується частина об'єкта ОЗ, який раніше піддавався дооцінці, то суму сальдо капіталу в дооцінках, пропорційну вартості частини, що ліквідується, потрібно списати до складу нерозподіленого прибутку.

Облік «ліквідаційних залишків». Після ліквідації об'єкта ОЗ залишилися запасні частини, комплектуючі чи інші відходи? Обов'язково їх оприбути! Такі активи залежно від напряму подальшого використання зараховують на баланс:

- або за чистою вартістю реалізації (якщо підприємство планує їх продавати);
- або за ціною можливого використання (якщо підприємство планує використовувати їх у своїй господарській діяльності). Таку вартість зазначають в акті списання об'єкта ОЗ.

Надходження цих матеріальних цінностей у бухгалтерському обліку підприємства відображають у складі інших доходів таким записом: Дт 20 – Кт 746.

**РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙ
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ
ТОВ «PRETTL-КАБЕЛЬ УКРАЇНА»**

3.1. Проблеми організації бухгалтерського обліку основних засобів

Важливою умовою функціонування підприємства є наявність основних засобів, адже вони утворюють виробничо-технічну базу і визначають виробничу потужність підприємства. Впродовж тривалого часу основні засоби надходять на підприємство і передаються в експлуатацію; зношуються в результаті експлуатації; піддаються ремонту, за допомогою якого відновлюються їхні фізичні якості; переміщуються всередині підприємства; вибувають із підприємства внаслідок недоцільності подальшого застосування. Одним з основних завдань обліку основних засобів є надання повної, правдивої та достовірної інформації про них. Проте інформація, яка міститься у фінансовій звітності стосовно основних засобів, не завжди є такою через недосконалість вітчизняного законодавства та постійні зміни в ньому, саме тому питання організації та обліку основних засобів потребують подальшого дослідження.

Проблемним у питаннях документування є те, що бухгалтерський облік операцій з основними засобами зазнавав значних змін у той час, як типові форми первинних документів не змінювалися. Типові форми первинних документів регулює ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», який не встановлює будь-яких особливих вимог, а тільки зазначає необхідність наявності обов'язкових реквізитів. При цьому не вказується ані про необхідність застосування типових форм первинних документів, ані про бланки суворої звітності.

На сьогодні основні засоби беруть участь у виробничих та невиробничих сферах діяльності підприємств. Облік основних засобів дещо

ускладнився, адже існує коло проблем, які негативно впливають на процес управління виробництвом, до таких можна віднести:

- різні підходи до термінології та визначення сутності основних засобів у фінансовому обліку й системі оподаткування;
- проблема оцінки основних засобів;
- проблеми підвищення інформативності первинних документів з обліку основних засобів;
- проблема інформаційного забезпечення управління матеріально-технічною базою. [45, с. 98].

Для того, щоб підвищити ефективність та оперативність у вирішенні завдань, які стосуються обліку основних засобів підприємства, треба звернути увагу на питання, що виникають під час вивчення сутності основних засобів, їх складу, а також класифікації в галузях економічної науки. Діюча методика нарахування амортизації та обліку зносу також потребує дослідження. Вплив організації обліку на підприємстві є не маловажливим для виявлення шляхів вдосконалення методики аналізу матеріально-технічної бази підприємства.

Для того, щоб облік та ведення достовірної інформації здійснювалося в повному обсязі слід вдатися до наступних ходів:

- вдосконалити методику обліку під час надходження основних засобів в системі аналітичних рахунків, що в свою чергу дає змогу спростити систему бухгалтерських записів;
- здійснити розробку такої моделі економічного механізму амортизації, яка буде сприяти вирішенню проблем фінансового та внутрішньогосподарського обліку. Слід запровадити алгоритм вибору амортизації залежно від типу основного засобу, в основу якого покладено поділ ОЗ на два типи, в одному з яких мають бути занесені всі засоби, які зайняті у виробництві, а також обслуговуючі та допоміжні (рахунки обліку 104, 105, 106), а другий включатиме всі інші основні засоби, які переважно є

основою інфраструктури підприємства (рахунки обліку 102, 103, 107, 108, 109);

- для підвищення рівня ефективності управління витратами вдосконалити метод обліку витрат на ремонт ОЗ;
- залежно від віку устаткування, розробити моделі залежності використання коштів на витрати, що дасть змогу доцільніше проводити ремонт основних засобів.

Порівнямо між собою форми, затверджені наказом № 352, з новими формами, запровадженими наказом № 818.

Наказом № 818 затверджено типові форми первинної документації для обліку надходження, руху та списання основних засобів бюджетної установи. Проте для небюджетних підприємств важливо, що реквізити нових форм первинної документації багато в чому аналогічні реквізитам звичних для нас форм з наказу № 352. Тому, якщо для обліку операцій з основними засобами буде обрано нові форми первинних форм ОЗ, то складнощів з їх заповненням виникнути не повинно.

Таблиця 3.1

Порівняння старих та бюджетних форм основних засобів

№	Форма з наказу № 352	Форма з наказу № 818
1	Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (форма № ОЗ-1)	Акт введення в експлуатацію основних засобів Акт приймання-передачі основних засобів Акт внутрішнього переміщення основних засобів
2	Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів (форма № ОЗ-2)	Акт передачі на ремонт, реконструкцію та модернізацію основних засобів Акт приймання відремонтованих, реконструйованих та модернізованих основних засобів
3	Акт списання основних засобів (форма № ОЗ-3)	Акт списання основних засобів (часткової ліквідації) Акт списання групи основних засобів
4	Акт списання автотранспортних засобів (форма № ОЗ-4)	Акт списання транспортних засобів
5	-	Акт списання вилучених документів з бібліотечного фонду
6	Акт про установку, пуск та демонтаж будівельної машини (форма № ОЗ-5)	-

7	Інвентарна картка обліку основних засобів (форма № ОЗ-6)	Інвентарна картка обліку об'єкта основних засобів Інвентарна картка групового обліку основних засобів Інвентарна картка обліку тварин та багаторічних насаджень
8	Опис інвентарних карток по обліку основних засобів (форма № ОЗ-7)	-
9	Картка обліку руху основних засобів (форма № ОЗ-8)	-
10	Інвентарний список основних засобів (форма № ОЗ-9)	-
11	Розрахунок амортизації основних засобів (для промислових підприємств) (форма № ОЗ-14)	Розрахунок амортизації основних засобів (крім інших необоротних матеріальних активів) Розрахунок амортизації інших необоротних матеріальних активів
12	Розрахунок амортизації основних засобів (для будівельних організацій) (форма № ОЗ-15)	-
13	Розрахунок амортизації по автотранспорту (форма № ОЗ-16)	-
14	-	Акт переоцінки основних засобів

Джерело: сформовано автором на основі даних [50], [51]

З таблиці 3.1 видно, якщо наказ № 352 містить усього одну форму на всі випадки надходження основних засобів, то наказ № 818 для цього передбачає аж 3 різні форми:

- акт введення в експлуатацію основних засобів – застосовують для зарахування до складу основних засобів придбаних, створених (виготовлених), а також безоплатно отриманих основних засобів;
- акт приймання-передачі основних засобів – використовують для оформлення передачі основних засобів покупцю, а також госпоперацій з безоплатного отримання та передачі основних засобів;
- акт внутрішнього переміщення основних засобів – призначений для оформлення внутрішнього переміщення основних засобів між підрозділами одного суб'єкта господарювання.

Наказ № 818 (на відміну від наказу № 352) установлює окремі первинні документи для оформлення:

- передачі основних засобів на ремонт, реконструкцію або модернізацію;
- зворотного отримання основних засобів після ремонту, реконструкції чи модернізації.

Відповідно, нові форми бюджетної первинної форми ОЗ багато в чому повторюють реквізити форми № ОЗ-2. Одночасно, є позитивна відмінність: у новій бюджетній формі Акта приймання відремонтованих основних засобів з'явився реквізит, в якому зазначають кількість, вартість і загальну суму матеріалів, що були оприбутковані після ремонту, реконструкції чи модернізації.

На відміну від наказу № 352 – бюджетний наказ № 818 установлює дві форми Акта списання основних засобів.

Перша застосовується при списанні (частковій ліквідації) одиночного об'єкта основних засобів. Друга буде незамінна при списанні одночасно декількох об'єктів основних засобів, однотипних за технічними характеристиками, призначенням та умовами використання.

Важливо, що для списання транспортних засобів наказ № 352 і наказ № 818 установлюють окрему форму акта, а отже, при ліквідації таких об'єктів ці форми не оформляють.

Наказ №818 не встановлює аналогів форм № ОЗ-7, ОЗ-8 і ОЗ-9. При тому, п. 4 розд. I Порядку №818 дозволяє суб'єктам держсектора в разі необхідності вести «Опис інвентарних карток з обліку основних засобів» та «Інвентарний список основних засобів» у довільній формі. Звичайно, логічно буде розробити форми на образ та подобу форм № ОЗ-7 і № ОЗ-9. Власне, так можуть чинити і ТОВ «Prettl-Кабель Україна».

До речі, нові форми також містять такий реквізит як «висновки комісії». Тут госпрозрахункові підприємства в разі ліквідації об'єкта основних засобів за самостійним рішенням наводять інформацію про те, що комісія визнала неможливою подальшу експлуатацію об'єкта основних засобів за його первісним призначенням.

Незважаючи на назву другої форми «Розрахунок амортизації інших необоротних матеріальних активів», її зручніше використовувати для обліку не всіх інших необоротних матеріальних активів, а тільки для малоцінних необоротних матеріальних активів, амортизація яких нараховується методами «50 %/50 %» або «100 %».

Наказ № 352 не встановлює окремої форми для обліку результатів переоцінки основних засобів, тому підприємствам доводиться розробляти її самостійно. Наказ № 818 позбавлений такого недоліку: затверджений ним Акт переоцінки основних засобів чудово підходить для цих цілей.

Важливим елементом функціонування на високому рівні організації обліку є графік документообігу, на ТОВ «Prettl-Кабель Україна» він є основною складовою бухгалтерського обліку і забезпечує раціональність використання документів та доцільність їх руху. З наявністю графіку документообігу поліпшується вся діяльність підприємства загалом, посилюється контрольна функція, а також забезпечується автоматизація. Звідси робимо висновок, що засоби – це чи не найголовніший чинник будь-якого виробництва. На кінцеві результати господарської діяльності підприємств, одним із наслідків яких є прибуток впливають, звичайно ж, стан цих засобів та їхнє ефективне використання. Одними з найголовніших шляхів щодо покращення організації обліку основних засобів є удосконалення як регістрів обліку і кожної з форм документів, так і способів, методів збирання, оброблення і підсумування облікової інформації, пристосованих до умов сучасності.

3.2. Обґрунтування напрямів удосконалення організації обліку основних засобів

В умовах ринкової економіки сучасності для будь-якої країни необхідним є відтворення та забезпечення тих умов функціонування, які б допомогли у її ефективному існуванні та подальшому розвитку. Як відомо,

чи важливою умовою є приріст значень факторів інтенсивного розвитку економіки, адже найбільша частка приросту об'єму виробництва відтворюється за рахунок використання того чи іншого обладнання. Але, зважаючи на фактори потреб економіки України, необхідно зазначити, що питання ефективності використання важливих засобів на значній частці підприємств є не на провідному місці. Головна мета виробників продукції в умовах сучасної ринкової економіки є випуск продукції, яка була б конкурентоспроможною і користувалась попитом, а також яка давала б ефективне забезпечення функціонуванню підприємства. У виробників з'явилося питання про збереження діючими підприємств в непередбачуваних та надзвичайно жорстких умовах. Але, у таких випадках треба бути далекоглядними особами, і зрозуміти, що становище економіки і зокрема виробників з часом налагодиться у зв'язку із звиканням до сучасних умов функціонування на ринку. З вище сказаного можна зробити висновок: національні виробники повернуться до такого питання, як нарощування виробництва за допомогою росту рівня вживання основних засобів.

Наказом Держстату від 22.10.2021 № 266 визнані нечинними типові форми первинного обліку основних засобів (ОЗ), малоцінних і швидкозношуваних предметів (МШП), сировини і матеріалів, а також робіт будівельних машин і механізмів.

Держстат змінив накази від 29.12.95 №352, від 22.05.96 №145, від 21.06.96 №193 і від 13.06.97 №149. Ними були затверджені типові форми первинних документів з обліку:

- ОЗ – ОЗ-1, ОЗ-2, ОЗ-3, ОЗ-4, ОЗ-5, ОЗ-6, ОЗ-7, ОЗ-8, ОЗ-9, ОЗ-14, ОЗ-15 і ОЗ-16;
- МШП – МШ-1, МШ-2, МШ-3, МШ-4, МШ-5, МШ-6, МШ-7 і МШ-8.

Деякі первинні документи ніколи не мали офіційно затверджених форм. У такому разі для документування госпоперацій використовують самостійно виготовлені бланки. Такі бланки повинні містити обов'язкові реквізити первинного документа з ч. 2 ст. 9 Закону про бухгалтерський облік або

реквізити типових/спеціалізованих форм. Крім обов'язкових реквізитів, первинний документ може містити й додаткові.

Самостійно розроблені форми первинних документів затверджують наказом керівника чи іншим розпорядчим документом.

Разом із самостійно розробленими можна використати форми ОЗ первинні документи, затверджені наказом Мінфіну від 13.09.2016 №818 для бюджетників.

Відомості розрахунку амортизації за формами № ОЗ-14, ОЗ-15 і ОЗ-16 на сьогодні давно застаріли та не застосовуються. Тому наразі підприємства розробляють необхідні форми самостійно. Зрозуміло, що з появою наказу №818 ТОВ «Prettl-Кабель Україна» може скористатися готовими документами, або при розробленні власних форм брати до уваги форми з наказу №818.

Тож хоча типові форми первинки з обліку ОЗ, МІШП, запасів і роботи будмашин скасовано, ніхто не забороняє продовжувати їх використовувати. Замінити їх можна на самостійно розроблені. За основу можна взяти скасовані форми або зовсім розробити свій документ. Okрім, власне, форми документа, резонно затвердити також порядок його застосування та інструкцію із заповнення. Документувати ж облік ОЗ можна й за допомогою бюджетних ОЗ-форм.

Для уdosконалення обліку основних засобів необхідно:

- в разі можливості оцінки за справедливою вартістю ОЗ проводити їхню перевірку і визначити подальшу необхідність цієї операції;
- здійснити документальне засвідчення запроваджених способів визначення справедливої вартості ОЗ;
- дати посилання у П(С)БО 7 на П(С)БО 28 щодо встановлення порядку зменшення корисності активів.

Для того, щоб покращився бухгалтерський облік основних засобів, науковці запропонували ввести до Плану рахунків окремий рахунок для відображення витрат на ремонт основних засобів із субрахунками поточного

та капітального ремонту. Цей рахунок повинен бути активним і калькуляційним, де по дебету слід відображати всі витрати на ремонт основних засобів. З кредиту цього рахунку слід списувати витрати закінчених ремонтів на витрати звітного періоду. Залишком на рахунку будуть суми по незавершеним поточним та капітальним ремонтам [46, с. 16].

Низька інноваційна діяльність та дефіцит вільних фінансових ресурсів свідчить про те, що капітальні інвестиції як за питомою вагою, так і в абсолютному значенні пішли на спад. Це говорить про недоцільність проведення останніми роками реформ, адже вони негативно впливають на відтворення та використання ОЗ. Процес формування на високому рівні основних засобів забезпечує не лише окремі підприємства, а й також на економіку країни загалом прискоренням зростання та здобуття нових позицій як на внутрішній так і на міжнародній аренах.

Правильна амортизаційна політика є основою обліковою політики і взагалі фінансово-господарської діяльності підприємства. Вона дає можливість альтернативно підійти до визначення розмірів амортизаційних відрахувань, здійснити керування витратами і фінансовими результатами, нагромадити необхідні фінансові ресурси, реально їх використовувати на потреби підприємств. За допомогою амортизації регулюється швидкість обороту основних засобів, інтенсифікується процес їхнього відтворення, реалізується технічна і виробнича політика на підприємстві. Державна амортизаційна політика є важливим інструментом активізації інвестиційної діяльності підприємств в умовах ринкових відносин [47, с. 24].

На даний момент найважливішим питанням є пошук реіноваційних та інвестиційних можливостей для оновлення, ремонту чи модернізації основних засобів, адже переважають в нашій державі підприємства, які використовують устаткування, в яких зношуваність становить три четвертіх від загальної вартості.

Для того, щоб визначити загальний розмір, структуру та склад ОЗ, а також здійснити правильні амортизаційні відрахування і отримати

максимальний прибуток, треба мати змогу здійснювати оцінку основних засобів на основі сучасних технологій.

Так як під час здійснення переоцінки основних засобів сума дооцінки вартості об'єкта ОЗ з нарахуванням амортизації зменшується, а додатковий капітал залишається без змін, тому змін та вдосконалення потребує діюча методика обліку операцій з переоцінки основних засобів.

Виникає ситуація, в якій ліквідація об'єкта внаслідок його остаточного зносу призводить до збільшення прибутку. В даному випадку слід запропонувати методику, при використанні якої необхідно зменшувати додатковий капітал пропорційно до суми амортизації дооцінки залишкової вартості, це дозволить у момент відображення в обліку суми зносу визнавати дохід у розмірі амортизації суми дооцінки.

У результаті виникає ситуація, коли ліквідація об'єкта внаслідок його повного зносу призводить до збільшення прибутку підприємства. Одночасно з нарахуванням амортизації необхідно зменшувати розмір додаткового капіталу на суму амортизації дооцінки залишкової вартості. Запропонована методика дозволить у момент відображення в обліку суми зносу визнавати дохід у розмірі амортизації суми дооцінки, що забезпечить дотримання принципу відповідності доходів і витрат. У разі використання таких бухгалтерських записів амортизація дооціненої вартості основних засобів не впливатиме на фінансовий результат. Оскільки збільшення вартості основних засобів не принесло підприємству витрат, збільшувати витрати на суму амортизації дооціненої вартості не є доцільним.

Згідно з типовими формами, затвердженими наказом № 352 в далекому 1995 році, наразі серйозно застаріли. У свою чергу, нові форми з наказу № 818 досить зручні та не містять зайвих реквізитів, але водночас не сильно відрізняються від звичних типових форм.

Також, інвентарну картку варто доповнити такими показниками: спосіб надходження, справедлива вартість, термін корисного використання, ліквідаційна вартість, метод нарахування амортизації, витрати на поліпшення

об'єктів, розмір залишкової вартості на момент вибуття, адже такі показники як термін корисного використання, ліквідаційна вартість та методи амортизації є індивідуальними для кожного об'єкта, тому таку інформацію доцільно відображати насамперед у інвентарній картці.

Таким чином, запровадження перелічених заходів дозволить підвищити ефективність використання основних засобів і позитивно вплине на стан організації їх обліку на ТОВ «Prettl-Кабель Україна».

Необхідно зазначити, що оскільки ТОВ «Prettl-Кабель Україна» є членом компанії Prettl, то зобов'язане дитримуватись усіх вимог та принципів роботи концепції CRM (Customer Relationship Management). А це означає, що розрізnenі інструменти ведення бізнесу об'єднуються в налагоджену систему. Замість табличок Excel, месенджерів, багатьох документів та біганини по кабінетах залишається один-єдиний сервіс. У нього входять програми для збору даних про клієнтів, управління угодами, контролю за менеджерами, аналітики і прогнозування. Він спрощує рутину, прискорює прийняття правильних рішень і виключає помилки.

ВИСНОВКИ

1. Наявність точної та релевантної інформації про стан основних засобів та постійний контроль за їх ефективним використанням відіграє першочергове значення в управлінні діяльністю підприємства. Саме завдяки отриманню достовірної та повної інформаційної бази про наявність, облік, рух та контроль за основними засобами можна прийняти ефективні та раціональні рішення, виявити недоліки діяльності та запропонувати відповідні дії щодо покращення обліку та контролю.

2. ТОВ «Prettl-Кабель Україна» займається виробництвом електротехніки, комплексних приладових панелей для салонів автомобілів, щіткових вузлів, металевих комплектуючих для автомобілів; обробкою і кільцованим кабелем; розробкою та виробництвом електронних пристрій супутникового відстеження пересування вантажного транспорту, електрогенераторів, різних електронних складових, електроприводів для автоматичних воріт та ін.; виробництвом кабельних джгутів для промислового обладнання, побутової техніки, для автомобільної та залізничної галузей.

3. Здійснено дослідження економічної категорії «основні засоби», зокрема проаналізовано наукові праці, які наводять наступні критерії визнання: матеріальність (наявність матеріально-речової форми); призначення (утримуються з метою використання їх в процесі виробництва, постачання товарів, надання послуг або для здійснення адміністративних чи соціально-культурних функцій); строк корисного використання (більше року або операційного циклу, якщо він більше року); амортизаційність (здатність об'єкту в процесі експлуатації поступово переносити свою вартість на результат діяльності підприємства) тощо. Виділені критерії покладено в основу свого бачення визначення поняття «основні засоби», під якими слід розуміти матеріальні активи, які зберігають свою натуральну форму протягом всього корисного терміну експлуатації, що становить понад один

рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік), використовуються як під час здійснення господарської діяльності, так і під час виконання підприємством адміністративних чи соціально-культурних функцій та по частинах переносять свою вартість на результат власної діяльності – виготовлений продукт, на дану послугу або товар.

4. Виробники в ланцюжку поставок змушені скорочувати терміни виконання та витрати. Постачальники з короткими термінами доставки, конкурентоспроможними цінами та гнучкими можливостями доставки дозволяють Prettl-Кабель пропонувати клієнтам динамічне партнерство, на яке вони звичайно очікують. Завдяки довгостроковим конструктивним відносинам з постачальниками Prettl постійно шукає можливості покращити потік матеріалів та інформації, і в кінцевому підсумку зменшити витрати та терміни виконання.

5. На додаток до органічного зростання, метою групи Prettl є подальший розвиток через придбання. Аутсорсинг компаній з кожною новою інвестицією переслідує мету вивести прибутковість і конкурентоспроможність компанії на новий рівень у довгостроковій перспективі. Prettl інвестує в довгостроковий успіх своєї компанії, особливо в розвиток унікальної точки продажу. окрім органічного зростання, ТОВ «Prettl-Кабель Україна» має на меті подальший розвиток через придбання. Однією з програм є придбання середнього бізнесу та допоміжних компаній і з кожним новим холдингом підвищувати прибутковість і конкурентоспроможність на новий, стійкий рівень.

6. Дуже важливе значення має забезпечення керівників необхідною інформацією для прийняття ними управлінських рішень та виконання своїх керівних функцій. Збирання, обробка цієї інформації, її аналіз та доведення результатів останнього до керівника частково чи повністю покладається на спеціалістів. Важливе значення має розробка спеціалістами вихідних ідей, пропозицій, які кладуться в основу управлінських рішень, а також розробка проектів саме цих рішень, затверджуваних керівниками. Доведення

управлінських рішень до об'єктів управління і контроль за їх виконанням у багатьох випадках здійснюється керівниками з допомогою спеціалістів. Величезну роль відіграють спеціалісти у вирішенні питань і проблем, у розв'язанні управлінських ситуацій, які повсякденно виникають на підприємстві.

7. На Prettl-Кабель ведення обліку основних засобів здійснюється згідно з встановленими законодавчими та нормативними актами. Первінний облік здійснюється з використанням застарілих типових форм первинних документів.

Важливим елементом функціонування на високому рівні організації обліку є графік документообігу, на ТОВ «Prettl-Кабель Україна» він є основною складовою бухгалтерського обліку і забезпечує раціональність використання документів та доцільність їх руху. З наявністю графіку документообігу поліпшується вся діяльність підприємства загалом, посилюється контрольна функція, а також забезпечується автоматизація. Звідси робимо висновок, що засоби – це чи не найголовніший чинник будь-якого виробництва. На кінцеві результати господарської діяльності підприємств, одним із наслідків яких є прибуток впливають, звичайно ж, станових засобів та їхнє ефективне використання. Одними з найголовніших шляхів щодо покращення організації обліку основних засобів є удосконалення як регістрів обліку і кожної з форм документів, так і способів, методів збирання, оброблення і підсумування облікової інформації, пристосованих до умов сучасності.

8. Для того, щоб облік та ведення достовірної інформації здійснювалося в повному обсязі слід використовувати наступні інструменти:

- вдосконалити методику обліку під час надходження основних засобів в системі аналітичних рахунків, що в свою чергу дає змогу спростити систему бухгалтерських записів;

– здійснити розробку такої моделі економічного механізму амортизації, яка буде сприяти вирішенню проблем фінансового та внутрішньогосподарського обліку.

9. У ході дослідження були виконані такі основні завдання:

- визначено та проаналізовано економічну сутність основних засобів у ринкових умовах, їх склад та класифікацію;
- розкрито методичні та організаційні підходи до організації обліку основних засобів;
- досліджено нормативно-правове регулювання організації бухгалтерського обліку основних засобів в Україні та світі;
- надано організаційно-економічну характеристику ТОВ «Prettl-Кабель Україна»;
- проаналізовано організацію первинного обліку основних засобів;
- розглянуто організацію синтетичного та аналітичного обліку основних засобів;
- окреслено проблеми та шляхи вдосконалення організації обліку та внутрішнього контролю основних засобів на підприємстві.

10. Запропоновані зміни у документації. Відповідно до останніх змін Наказу Держстату від 22.10.2021 № 266 визнані нечинними типові форми первинного обліку основних засобів (ОЗ), малоцінних і швидкозношуваних предметів (МШП), сировини і матеріалів, а також робіт будівельних машин і механізмів. Нові форми з наказу № 818 досить зручні та не містять зайвих реквізитів, але водночас не сильно відрізняються від звичних типових форм. Зокрема, інвентарну картку варто доповнити такими показниками: спосіб надходження, справедлива вартість, термін корисного використання, ліквідаційна вартість, метод нарахування амортизації, витрати на поліпшення об'єктів, розмір залишкової вартості на момент вибуття, адже такі показники як термін корисного використання, ліквідаційна вартість та методи амортизації є індивідуальними для кожного об'єкта, тому таку інформацію доцільно відображати насамперед у інвентарній картці.

11. Таким чином, запровадження перелічених заходів дозволить підвищити ефективність використання основних засобів і позитивно вплине на стан організації їх обліку на ТОВ «Prettl-Кабель Україна».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України №776-IX, в ред. від 14.07.2020. №49. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
2. Велещук М.І. Облік і аудит основних засобів підприємства: методика та організація. Тернопіль. ТНЕУ. 2017. 118 с.
3. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник. К. Знання. 2011. 1072 с.
4. Сопко В.В. Бухгалтерський облік. навч. посіб. К. КНЕУ. 2005. 578 с.
5. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський словник. Житомир. ПП «Рута». 2013. 224 с.
6. Виговська Н.Г. Господарський контроль в соціально орієнтованій економіці: проблеми, методології і теорії: монографія. Житомир. ЖДТУ. 2006. 288с.
7. Задорожний М.В. Актуальні питання облікової політики підприємств щодо необоротних активів: монографія. Тернопіль. ТНЕУ. 2012. 237 с.
8. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах: підруч. К. Вища школа. 2003. 800с.
9. Політична економія. Навч. посіб. К. Академвидав. 2004. 672 с.
10. Попель О.Ю. Аналитические процедуры и их значение в аудите. URL: <http://www.audit.ru/articles/article12.html>.
11. Сук Л.К. Фінансовий облік. Навч. посіб. К. Знання. 2010. 631 с.
12. Сопко В. Деякі питання термінології та класифікації засобів праці. 2006. № 3. С. 11-15.
13. Податковий кодекс України: Закон України № 1617-IX, в ред. від 01.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
14. Усач Б.Ф. Аудит. Навч. посібн. 2-ге вид. К. Знання-Прес. 2003. 223 с.

15. Основні засоби: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7, ред. від 29.09.2020 №588. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.

16. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 (МСБО 16). Основні засоби. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014.

17. Ткач Н.О. Переоцінка основних засобів: нюанси обліку. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Серія «Економіка»*. 2012. №2. С. 197-203.

18. Бутинець Т.А. Основні засоби: точка зору економіста. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2012. №23. С. 22-36.

20. Зінкевич О.В. Ідентифікація сутнісних характеристик основних засобів: теоретико-методичні аспекти. *БізнесІнформ*. 2013. № 11. С. 298–302.

21. Сегеда С.А. Теоретичні підходи до класифікації основних фондів підприємств аграрної сфери. *Збірник наукових праць ВНАУ. Економічні науки*. 2010. № 4. С. 96-101.

22. Фінансовий облік: підруч. К. Хай-Тек Пресс. 2013. 544 с.

23. Туякова З.С., Черемушникова Т.В. Особенности учета и оценки основных средств на различных этапах их жизненного цикла в соответствии с требованиями МСФО. *Международный бухгалтерский учет*. 2015. № 38 (380). С. 2–12.

24. Цал-Цалко Ю.С. Проблеми оцінки стану та ефективності використання основних засобів підприємства. *Вісник ЖІТІ*. 2012. № 15. С.162-165.

25. Шляга О.В., Масилюк Б.В. Відтворення основних фондів підприємств: сутність, види, джерела. *Економічний вісник ЗДІА*. 2014. Вип. 7. С. 120-128.

26. Стельмащук А.М. Управління відтворенням основного капіталу переробних підприємств АПК. Методич. аспект. *Вісник Херсонського державного університету*. 2014 р. № 8. с. 128-132.

27. Сухарський В.С. Економічний словник-довідник. Т. Богдан. 2002. 720 с.
28. Борисов А.Б. Большой экономический словарь. М. Книжный мир 1999. 894 с.
29. Донцова Л.В., Никифорова Н.А. Комплексный анализ бухгалтерской отчетности. М. Дело и сервис. 2008. 304 с.
30. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10>.
31. Бухгалтерський облік у бюджетних установах. Навч. посіб. 2-ге вид. допов. і перероб. Житомир. ПП «Рута». 2006. 472 с.
32. Оренда: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14, ред. від 09.07.2021. № 385. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00>.
33. Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27, ред. від 29 вересня 2020 року №588. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03>.
34. Зменшення корисності активів: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28, ред. від 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05>.
35. Організація і методика бухгалтерського обліку та контролю основних засобів. Сумський держ. університет. Суми. 2018. 51 с.
36. Інвестиційна нерухомість: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07>.
37. Руденко Л.М. Відмінності в обліку основних засобів за МСБО 16 і П(С)БО 7. URL: <http://biznesinalogi.com/vidminnosti-v-oblikuosnovnih-zasobiv-za-msbo-16-i-psbo-7/>.
38. Дерун І.А. Удосконалення бухгалтерського обліку основних засобів на основі його гармонізації. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економіч. науки.* 2009. №4 (50). С. 40-42.

39. Офіційний сайт «Prettl-Кабель Україна». URL:
<https://www.prettl.com/ru/podpazdelehija/automotive.html>.

40. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ МФУ №88, ред. від 10.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.

41. Ковальчук Е.О. Современные информационно-коммуникационные технологии в учете на предприятиях. *Региональные аспекты развития малого и среднего предпринимательства. Сборник науч. трудов. Могилев.* 2021. С 47-52.

42. Мазур Н.А. Організація облікового процесу на підприємстві: передумови раціоналізації. *Інвестиційні та інноваційні пріоритети діяльності економічних суб'єктів: матеріали міжнарод. наук.-практ. конфер. 2013 р. Одеса. Центр наук. досліджень.* 2013. С.125-127.

43. Бразілій Н.М. Організація та методика аудиту основних засобів та шляхи його вдосконалення. *Збір. наук. праць Чернівецького держ. техніч. універс. Економіч. наук.* 2013. №24. С.104-109.

44. Кулаковська Л.П. Організація і методика аудиту. Навч. посіб. К.: Каравелла. 2004. 568 с.

45. Богацька Н.М. Аналіз основних засобів підприємства. URL: <http://intkonf.org/dots-bogatska-nm-gutsulyak-yuv-analiz-osnovnih-zasobiv-idprielstva>.

46. Омельченко О.Ю. Облік основних засобів і операцій по їх оподаткуванню. автореф. дис. канд. екон. наук. 08.06.04. Держ. академ. статистики, обліку та аудиту Держкомстату України. К. 2006. 21 с.

47. Бондар О.В. До питання оцінки основних засобів підприємства в бухгалтерському обліку. *Бухгалтерський облік і аудит.* 2008. №3. 140 с.

48. Семенець І.В. Облікове забезпечення управління витратами на якість. Том 1. Кам'янець-Подільський. МЕДОБОРИ-2006. 2018. 224 с.

49. Артамонова Н., Акулюшина М. Управління витратами. Центр навчальної літератури. Київ, 2018. 116 с.

50. Про затвердження типових форм первинного обліку: Наказ № 352 від 29.12.95. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0352202-95>.

51. Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання: Наказ № 818 від 13.09.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1336-16>.

52. Інформаційно-консультаційна платформа. URL: <https://zakon.help/article/formuvannya-pervisnoi-vartosti-pervisna-vartist>.

53. Железняк Д. Оцінка основних засобів за міжнародними стандартами обліку. URL:<http://konf.amsfo.com.ua/ocinka-osnovnih-zasobiv-zamizhnarodnimi-standartami-obliku> (дата звернення 29.11.2021).

54. Ковальчук К.О., Мазур Н.А. Особливості організації бухгалтерського обліку основних засобів. *Обліково-аналітичне забезпечення управління бізнес-процесами підприємства. Збірник тез. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція. 24-25 листопада 2021 р.* Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2021. С.59-62.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Основні засоби ТОВ «Prettl-Кабель Україна» за 2018 рік

Групи основних засобів	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Залишок на кінець року	
	Первісна вартість	знос		Первісна вартість	знос		Первісна вартість	знос
Будинки, споруди та передавальні пристрої	1 936	124	-	-	-	97	1936	221
Машини та обладнання	45463	36405	3385	705	534	4162	48143	40033
Транспортні засоби	2232	1171	-	-	-	400	2232	1571
Інструменти та прилади, інвентар	609	365	-	13	13	69	596	421
Інші основні засоби	200	148	-	78	78	13	122	83
Малоцінні необоротні матеріальні активи	4204	4204	518	88	88	518	4634	4634
Разом	54644	42417	3903	884	713	5259	57663	46963

ДОДАТОК Б

Основні засоби ТОВ «Prettl-Кабель Україна» за 2019 рік

Групи основних засобів	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Вибуло за рік		Наражовано амортизації за рік	Залишок на кінець року	
	Первісна вартість	знос		Первісна вартість	знос		Первісна вартість	знос
Будинки, споруди та передавальний пристрой	1 936	221	-	-	-	97	1936	318
Машини та обладнання	48143	40033	4276	862	715	3616	51557	42934
Транспортні засоби	2232	1571	7	-	-	322	2239	1893
Інструменти, прилади, інвентар	596	421	32	-	-	66	628	487
Інші ОЗ	122	83	-	-	-	13	122	96
Малоцінні необоротні матеріальні активи	4634	4634	398	125	125	398	4907	4907
Разом	57663	46963	4713	987	840	4512	61389	50635

ДОДАТОК В

Основні засоби ТОВ «Prettl-Кабель Україна» за 2020 рік

Групи основних засобів	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Вибуло за рік		Наражовано амортизації за рік	Залишок на кінець року	
	Первісна вартість	знос		Первісна вартість	знос		Первісна вартість	знос
Будинки, споруди та передавальний пристрой	1 936	318	-	-	-	97	1936	318
Машини та обладнання	51557	42934	1533	1975	1620	2959	51115	44273
Транспортні засоби	2239	1893	-	-	-	242	2239	2135
Інструменти, прилади, інвентар	628	487	17	2	2	71	643	556
Інші ОЗ	122	96	-	-	-	13	122	109
Малоцінні необоротні матеріальні активи	4907	4907	551	108	108	551	5350	5350
Разом	61389	50635	2101	2085	1730	3933	61405	52838

ДОДАТОК Г

ТОВ "Преттль-Кабель Україна"
підприємство, організація
Ідентифікаційний код ЄДРПОУ 30200202

Код за УКУД

ЗАТВЕРДЖОЮ

Керівник підприємства

(підп.)

Мін А.
УКРАЇНА
підприємство

ТОВ

ПКУ

30200202

АКТ № ВЕ-86
ВВЕДЕННЯ В ЕКСПЛУАТАЦІЮ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ
від 30 вересня 2021 р.

Цех, відділ, діління, лінія	Дебет		Кредит		Первісна вартість	Інвентар- ний номер	Код витрат (для відне- сения аморт. відрахувань)	Код норми вімортації	Норма відрахувань
	рахунок, субрахунок	код аналіти- чного обліку	рахунок, субрахунок	код аналіти- чного обліку					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	132		153		1960,00	21122418	91	-	100%

На наказу 1-з від 04 січня 2021 р.
підставі: розпорядження

від " " 200 р. № _____ проведено огляд

Тумба офіса

що підлягає передачі в експлуатацію від
в момент приймання об'єкт знаходиться

постачальника ФОП Станіславов О.В.
на ТОВ "Преттль-Кабель Україна"

(місцерозташування об'єкту)

Сума зносу _____

паспорт № _____
краслення

Устаткування		Рік випуску (побудови)	Дата зведення до експлуатації	Дата початку сплати за ос- новні засоби (місяць, рік)
Вид	Код			
11	12	13	14	15

Джерело придбання (фінансування) за власні кошти
Поправочний коефіцієнт _____
Коротка характеристика об'єкту _____

Тумба офіса

Об'єкт технічним вимогам відповідаєВисновки На момент передачі інвентар знаходиться у задовільному стані

Перелік: _____ Тумба офіса

Члени комісії: Дюбакін В.М.
Погоревин А.С.
Матковський С.В.

1 шт

Об'єкт основних засобів прийняли:

2400 Ковалчук О.П.

(дата)

Відмітка бухгалтерії про відкриття карточки або запису в книзі _____

Головний бухгалтер
Печенюк С.В.

(дата)

ДОДАТОК Д

ТОВ "Преттель-Кабель-Україна"
підприємство, організація

Форма № ОЗ-3

Затверджена наказом

Міністра України

Від 29.12.95 р. № 352

Код по УК

ЗАТВЕРДЖУЮ

Херівник підприємства

Підпись

15.10.2021 р.

30200202

Номер документа	Дата скла	Код виду операції

Акт на списання основних засобів № 80

Цех, відділ, ділінг-ка, лінія	Дебет		Кредит		Сума	Інвен-тарний	Завод-ський	Рахунки об'єкту амортизаційного обліку (для віднесення амортіз. відрахувань)	Норми амортизаційних відрахувань	на позицію відновлення	в ремонтний фонд	
	Рахунок, суб-рахунок	Код аналітичного обліку	Рахунок, суб-рахунок	Код аналітичного обліку								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
цех	131		104		1209,50		41040195					

Комісія, призначена наказом № 1-3 від "04" січня 2021 р.

Монітор 19" Samsung 943N

найменування об'єкту

В результаті огляду комісія встановила:

1. Надійшов на підприємство 31.05.2010
2. Число ремонту _____ на суму _____
3. Маса об'єкта за паспортом
4. Наявність дорогоцінних металів немає
5. Технічний стан та причина списання ремонт економічно не доцільний, об'єкт підлягає ліквідації

Устаткування		Рік випуску (будівлі)	Дата введення в експлуатацію (місяць, рік)	Дата початку плати за основні засоби (місяць, рік)
Вид	Код			
14	15	16	17	18
Монітор 19" Samsung 943N			31.05.2010	

Висновок комісії:

ремонт економічно не доцільний, об'єкт підлягає ліквідації

Додаток. Перелік прикладених документів

Голова комісії

Директор з виробництва

Добакін В.М.

п.п

Члени комісії

Головний енергетик

Матковський С.В.

п.п

Начальник СОП

посада

Погоревич А.С.

п.п

Інженер фінансово-економічного відділу

посада

Гайдамашко В.В.

п.п

Головний бухгалтер

Печенок С.В.

Розрахунок результатів списання об'єкта

Результаты списка

В картці вибуття основних засобів відмічено

"_15_" вересня 2021 р.
зробила огляд:

Monitor 19" Samsung S43N

1. Надійшов на підприємство 31.05.2010

ДОДАТОК Е

Сформована 07.10.2021 в
11:50:50

ТОВ "Преттль-Кабель Україна"

**Оборотно-сальдова відомість по рахунку: 10
Місця зберігання; Необоротні активи
за 2018 р.**

Субконто	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
103	1 935 795,44				1 935 795,44	
Основні засоби	1 935 795,44				1 935 795,44	
Основні засоби 103	1 935 2 795,44				1 935 795,44	
104	45 462 753,87		3 385 069,74	705 243,67	48 142 579,94	
Основні засоби	45 462 753,87		3 385 069,74	705 243,67	48 142 579,94	
Основні засоби 104	45 462 3 753,87		3 385 069,74	705 243,67	48 142 579,94	
105	2 232 797,09				2 232 797,09	
Основні засоби	2 232 797,09				2 232 797,09	
Основні засоби 105	2 232 5 797,09				2 232 797,09	
106	608 570,95			12 694,34	595 876,61	
Основні засоби	608 570,95			12 694,34	595 876,61	
Основні засоби 106	603 128,28			12 694,34	590 433,94	
Основні засоби 109	5 442,67				5 442,67	
109	200 304,90			78 152,94	122 151,96	
Основні засоби	200 304,90			78 152,94	122 151,96	
Основні засоби 109	200 304,90			78 152,94	122 151,96	
Разом розгорнуте	50 440 222,25				53 029 201,04	
Разом	50 440 222,25		3 385 069,74	796 090,95	53 029 201,04	

ДОДАТОК Ж

Сформована
07.10.2021 в
11:52:33

ТОВ "Преттль-Кабель Україна"

Оборотно-сальдова відомість по рахунку: 10 Місця зберігання; Необоротні активи за 2019 р.

Субконто	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
103	1 935 795,44				1 935 795,44	
Основні засоби	1 935 795,44				1 935 795,44	
Основні засоби 103 2	1 935 795,44				1 935 795,44	
	48 142				51 557	
104	579,94		4 276 609,74	861 238,12	951,56	
Основні засоби	48 142		4 276 609,74	861 238,12	51 557	
Основні засоби 104 3	579,94		4 276 609,74	861 238,12	951,56	
105	2 232 797,09		6 074,23		2 238 871,32	
Основні засоби	2 232 797,09		6 074,23		2 238 871,32	
Основні засоби 105 5	2 232 797,09		6 074,23		2 238 871,32	
106	595 876,61		31 991,67		627 868,28	
Основні засоби	595 876,61		31 991,67		627 868,28	
Основні засоби 106 6	590 433,94		31 991,67		622 425,61	
Основні засоби 109 7	5 442,67				5 442,67	
109	122 151,96				122 151,96	
Основні засоби	122 151,96				122 151,96	
Основні засоби 109 7	122 151,96				122 151,96	
Разом розгорнуте		53 029			56 482	
		201,04			638,56	
Разом		53 029			56 482	
		201,04			638,56	
			4 314 675,64	861 238,12		

ДОДАТОК 3

Сформована
07.10.2021 в
11:53:00

ТОВ "Преттль-Кабель Україна"

Оборотно-сальдова відомість по рахунку: 10
Місця зберігання; Необоротні активи
за 2020 р.

Субконто	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
103	1 935 795,44				1 935 795,44	
Основні засоби	1 935 795,44				1 935 795,44	
Основні засоби 103 2	1 935 795,44				1 935 795,44	
	51 557				51 115	
104	951,56		1 534 661,45	1 977 459,93	153,08	
Основні засоби	951,56		1 534 661,45	1 977 459,93	153,08	
Основні засоби 104 3	951,56		1 534 661,45	1 977 459,93	153,08	
105	2 238 871,32				2 238 871,32	
Основні засоби	2 238 871,32				2 238 871,32	
Основні засоби 105 5	2 238 871,32				2 238 871,32	
106	627 868,28		16 666,70	1 384,25	643 150,73	
Основні засоби	627 868,28		16 666,70	1 384,25	643 150,73	
Основні засоби 105 5			16 666,70		16 666,70	
Основні засоби 106 6	622 425,61				1 384,25	621 041,36
Основні засоби 109 7	5 442,67					5 442,67
109	122 151,96				122 151,96	
Основні засоби	122 151,96				122 151,96	
Основні засоби 109 7	122 151,96				122 151,96	
	56 482				56 055	
Разом розгорнуте	638,56				122,53	
	56 482				56 055	
Разом	638,56		1 551 328,15	1 978 844,18	122,53	

ДОДАТОК І

Підприємство **ТОВ "Преттль-Кабель Україна"**
(найменування)

КОДИ
Дата (рік, місяць, число)
2019   01   01

за ЄДРПОУ 30200202

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	194174	179552
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(170515)	(143281)
Валовий: прибуток	2090	23659	36271
збиток	2095	( )	( )
Інші операційні доходи	2120	21185	6730
Адміністративні витрати	2130	(19503)	(18710)
Витрати на збут	2150	( )	( )
Інші операційні витрати	2180	(15645)	(11970)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	9696	12321
збиток	2195	( )	( )
Дохід від участі в капіталі	2200	470	497
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	( )	( )

Втрати від участі в капіталі	2255	( )	( )
Інші витрати	2270	(205)	(86)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	9961	12732
збиток	2295	( )	( )
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	2205	4890
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	7756	7842
збиток	2355	( )	( )

II. Сукупний доход

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний доход	2445		
Інший сукупний доход до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний доход після оподаткування	2460		
Сукупний доход (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	7756	7842

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року

	1	2	3	4
Матеріальні затрати		2500	22851	23888
Витрати на оплату праці		2505	86380	73667
Відрахування на соціальні заходи		2510	18757	15911
Амортизація		2515	5473	6854
Інші операційні витрати		2520	72202	53641
Разом	2550		205663	173961

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Цінн Андреас

Головний бухгалтер

Печенюк Сергій Васильович

ДОДАТОК К

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство ТОВ "Преттель-Кабель
Україна"

ЗаЄДРПОУ

КОДИ

2020 | 01 | 01

30200202

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД | 1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	210752	194174
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(188573)	(170515)
Валовий: прибуток	2090	22179	23659
збиток	2095	( )	( )
Інші операційні доходи	2120	14880	21185
Адміністративні витрати	2130	(19583)	(19503)
Витрати на збут	2150	( )	( )
Інші операційні витрати	2180	(13897)	(15645)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	3575	9696
збиток	2195	( )	( )
Дохід від участі в капіталі	2200	393	470
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	( )	( )

Втрати від участі в капіталі	2255	( )	( )
Інші витрати	2270	(141)	(205)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	3827	9961
збиток	2295	( )	( )
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	2319	2205
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	1508	7756
збиток	2355	( )	( )

II. Сукупний доход

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний доход	2445		
Інший сукупний доход до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний доход після оподаткування	2460		
Сукупний доход (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1508	7756

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року

1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	23921	22851
Витрати на оплату праці	2505	104768	86380
Відрахування на соціальні заходи	2510	22470	18757
Амортизація	2515	4749	5473
Інші операційні витрати	2520	69724	72202
Разом	2550	225632	205663

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Цінн Андреас

Головний бухгалтер

Печенюк Сергій Васильович

ДОДАТОК Л

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
2021	01	01

Підприємство **ТОВ "Преттль-Кабель Україна"**
(найменування)

за ЄДРПОУ 30200202

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2020 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	215 184	210 752
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(178 858)	(188 573)
Валовий: прибуток	2090	36 326	22 179
збиток	2095	( )	( )
Інші операційні доходи	2120	13 692	14 880
Адміністративні витрати	2130	(20 030)	(19 587)
Витрати на збут	2150	( )	( )
Інші операційні витрати	2180	(14 433)	(13 897)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	15 555	3 575
збиток	2195	( )	( )
Дохід від участі в капіталі	2200	513	393
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	( )	( )

Втрати від участі в капіталі	2255	( )	( )
Інші витрати	2270	(428)	(141)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	15 640	3 827
збиток	2295	( )	( )
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	2 963	2 319
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	12 677	1 508
збиток	2355	( )	( )

II. Сукупний доход

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний доход	2445		
Інший сукупний доход до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний доход після оподаткування	2460		
Сукупний доход (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	12 677	1 508

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року

	1	2	3	4
Матеріальні затрати		2500	22 515	23 921
Витрати на оплату праці		2505	96 622	104 768
Відрахування на соціальні заходи		2510	21 697	22 470
Амортизація		2515	4 185	4 749
Інші операційні витрати		2520	68 302	69 724
Разом	2550		213 321	225 632

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Цінн Андреас

Головний бухгалтер

Печенюк Сергій Васильович

ДОДАТОК М

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
2018	01	31
		30200202

Підприємство **ТОВ "Преттль-Кабель Україна"** _____ за ЄДРПОУ**Баланс (Звіт про фінансовий стан)****на 31 грудня 2018 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	1 644	1 659
первинна вартість	1001	2 172	2 387
накопичена амортизація	1002	528	728
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби:	1010	12 227	10 700
первинна вартість	1011	54 644	57 663
знос	1012	42 417	46 963
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	4 156	4 156
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	257	193
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	18 284	16 708
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	10 978	15 708
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	8 405	13 836
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	2 106	2 263
з бюджетом	1135	3 843	2 494
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	12 543	12 579
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	11 632	16 212
Витрати майбутніх періодів	1170	52	38
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	49 559	63 130
III. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	67 843	79 838

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	11 875	11 875
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	3 995	3 995
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	22 607	30 363
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	38 477	46 233
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна заборгованість за:		-	-
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	20 071	21 631
розрахунками з бюджетом	1620	552	1 050
у тому числі з податку на прибуток	1621	204	408
розрахунками зі страхування	1625	611	989
розрахунками з оплати праці	1630	2 814	4 098
Поточні забезпечення	1660	5 274	5 790
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	44	47
Усього за розділом III	1695	29 366	33 605
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	67 843	79 838

Керівник

Цінн Андреас

Головний бухгалтер

Печенюк Сергій Васильович

ДОДАТОК Н

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ	
2019	01
30200202	

Підприємство ТОВ "Преттель-Кабель Україна"

(найменування)

за ЄДРПОУ

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	1 659	1 658
первинна вартість	1001	2 387	2 624
накопичена амортизація	1002	728	966
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби:	1010	10 700	10 754
первинна вартість	1011	57 663	61 389
знос	1012	46 963	50 635
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	4 156	4 156
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	193	130
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	16 708	16 698
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	15 708	17 846
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцією, товари, роботи, послуги	1125	13 836	12 355
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	2 263	2 553
з бюджетом	1135	2 494	2 000
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	12 579	11 153
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	16 212	10 469
Витрати майбутніх періодів	1170	38	61
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	63 130	56 437
III. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи видуття	1200	-	-
Баланс	1300	79 838	73 135

Пасив	Код	На початок	На кінець

	рядка	початок звітного періоду	звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	11 875	11 875
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	3 995	3 995
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	30 363	31 871
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	46 233	47 741
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна заборгованість за:		-	-
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	21 631	13 506
розрахунками з бюджетом	1620	1 050	1 034
у тому числі з податку на прибуток	1621	408	383
розрахунками зі страхування	1625	989	972
розрахунками з оплати праці	1630	4 098	4 232
Поточні забезпечення	1660	5 790	5 616
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	47	34
Усього за розділом III	1695	33 605	25 394
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	79 838	73 135

Керівник

Цінн Андреас

Головний бухгалтер

Печенюк Сергій Васильович

ДОДАТОК О

КОДИ

2020 01 01

30200202

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство ТОВ "Преттль-Кабель Україна" _____ за ЄДРПОУ _____

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	1 658	1 426
первинна вартість	1001	2 624	2 643
накопичена амортизація	1002	966	1 217
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	10 754	8 567
первинна вартість	1011	61 389	61 405
знос	1012	50 635	52 838
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	4 156	4 156
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045	130	67
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	16 698	14 216
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	17 846	19 112
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	12 355	44 348
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	2 553	2 293
з бюджетом	1135	2 000	3 385
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	11 153	354
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	10 469	10 357
Витрати майбутніх періодів	1170	61	60
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	56 437	79 909
III. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	73 135	94 125

Пасив	Код рядка	На початок	На кінець звітного
--------------	------------------	-------------------	---------------------------

		звітного періоду	періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	11 875	11 875
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	3 995	3 995
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	31 871	44 548
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Вилучений капітал	1430	( )	( )
Усього за розділом I	1495	47 741	60 418
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	13 506	21 347
розрахунками з бюджетом	1620	1 034	2 277
у тому числі з податку на прибуток	1621	383	1 570
розрахунками зі страхування	1625	972	1 029
розрахунками з оплати праці	1630	4 232	4 203
Поточні забезпечення	1660	5 616	4 779
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	34	72
Усього за розділом III	1695	25 394	33 707
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	73 135	94 125

Керівник

Цінн Андреас

Головний бухгалтер

Печенюк Сергій Васильович